КАРІТАС УКРАЇНИ
CARITAS UKRAINE

ДОЛАЮЧИ
РОЗЛОМИ
В ГРОМАДАХ

Збірник історій отримувачів грантів для громад

в рамках проєктів «Долаючи розломи: розбудова потенціалу постраждалих спільнот щодо чутливості до конфліктів» та «Долаючи розломи для соціальної згуртованості у постраждалих від війни громадах»

вересень - грудень 2023

Упорядники видання:

Марія Данько, Катерина Кухтій,
менеджерки з моніторингу та оцінки МБФ «Карітас України»;

Фахівці з моніторингу та оцінки місцевих організацій Карітасу,
які приймали участь в проєктах;

Анна Чудовська, Ганна Гоменюк, Ольга Сорока,
менеджерки Департаменту програм соціальної згуртованості.

Вступ

Місія Карітасу України - розвиток традицій доброчинної діяльності для подолання бідності, нерівності та соціальної ізоляції шляхом надання гуманітарної допомоги, створення ефективної системи соціальних послуг в Україні, сприяючи розвитку громад, базуючись на християнських морально-етичних цінностях. Тому, крім надання соціальних послуг та великого обсягу гуманітарної допомоги, Карітас України вже понад 5 років підтримує громади у зміцненні соціальної згуртованості. Впродовж 2023 року одним з напрямків реалізації проєктів було надання малих грантів для організацій або самоорганізованих груп, які працюють в громадах. Основною метою грантів була підтримка діяльності, яка сприяла інтеграції ВПО у приймаючі громади, а саме створення просторів для соціальних ініціатив, послуги та заходи психосоціальної підтримки, проведення тренінгів та семінарів з підвищення обізнаності щодо конфліктів та шляхів їх подолання.

Цей збірник включає історії команд від задуму до реалізації проєктів в 10 регіонах України. Дехто з них є внутрішньо переміщеними особами, і сама діяльність в допомозі іншим, реалізації таких соціальних ініціатив допомогла їм віднайти нові сенси та почуватися корисними в громадах, де вони проживають.

Підтримка Карітасом ОГС, органів місцевого самоврядування та самоорганізованих груп посилює їхню здатність надавати якісну та системну допомогу постраждалим від війни в тих громадах, де доступ до соціальних послуг та допомоги є обмеженим. Зрештою саме підтримка таких ініціатив та організацій сприяє взаємодії, розвитку громадянського суспільства та локалізації допомоги з розумінням для кого і де її варто надавати.

Така діяльність є дуже важливою для створення та підтримки організацій, які є новостворені та працюють в невеликих громадах, адже саме вони забезпечують стійкість та тривалість надання допомоги не лише для найбільш потребуючих людей, які постраждали через війну, але є внеском у спроможність громад, у розбудову стійких мереж взаємодії та творення структур і систем допомоги людям в громаді.

о. Андрій Нагірняк,
Директор Директорату з питань мережі та ідентичності
МБФ «Карітас України»

ЗМІСТ

Методологія 7

Опитування осіб, охоплених діяльністю грантів 8

Історії отримувачів грантів 14

Гранти реалізовані самоорганізованими групами ВПО, які зареєстрували ГО

Історія 1. Family health centre «Green energy» 15

Історія 2. «Облаштування офісного приміщення для волонтерської групи» 18

Гранти для розвитку волонтерського руху

Історія 3. Інклюзивні походи «Ми тут не даремно» 21

Історія 4. «SMACHNO» 24

Історія 5. Менторська програма «Без надриву» 26

Гранти направлені на психосоціальну підтримку

Історія 6. «Громадський простір підтримки Петриківської територіальної громади» 28

Історія 7. «Розвиваємось в безпеці» 31

Історія 8. «Простір творчості для підтримки ВПО у Кам'янець-Подільській міській територіальній громаді» 33

Історія 9. «Солотвинська громада: середовище підтримки та зцілення» 35

Історія 10. «Разом» 37

Історія 11. «Підвищення соціальної згуртованості внутрішньо переміщених осіб в місті Полтава» 40

Історія 12. «Як в громаді дружньо жити – нас нікому не зломити!» 42

Гранти направлені на роботу з дітьми та сім'ями, облаштування просторів

Історія 13. Простір нових можливостей «OpenEcoFriendlySpace» 45

Історія 14. «Щасливе дитинство без бар'єрів» 48

Історія 15. «Розширення роботи молодіжно-дитячого центру для ВПО» 50

Історія 16. «Створення сімейного табору дозвілля у Городоцькій громаді для місцевих жителів та внутрішньо переміщених осіб, які наразі проживають у містечку» 53

Історія 17. Облаштування простору для дозвілля та творчого розвитку приміщенні резиденції Григорія Хомишина 56

Історія 18. «Поміж книг» 58

Гранти на покращення інфраструктури в громадах та доступу до соціальних послуг

Історія 19. «Велосипеди для надання якісних соціальних послуг населенню громади» 59

Історія 20. «Щасливий гурт у єдності справ – Красносілка сьогодення» 62

Історія 21. «Соціальне служіння на Буковині. Простір для дітей» 66

Історія 22. «Соціальна трапезна» 68

Гранти направлені на соціально-культурні заходи для соціальної згуртованості

Історія 23. Музика яка нас об'єднує 71

Історія 24. «Розмовний клуб – територія безбар'єрності, взаєморозуміння, толерантності» 73

Історія 25. «Арт-фестиваль «Громада в мініатюрі» 76

Історія 26. «Сто картин жінок справжніх Героїв» 78

Гранти з підвищення обізнаності та отримання нових знань, умінь, навичок

Історія 27. «Соціальна згуртованість у Волочиській громаді. Запобігання та вирішення конфліктів» 81

Історія 28. «Соціально-гуманітарний проєкт «Цифровий освітній ХАБ «Скороходове 2.0» 84

Методологія

Проєкт «Долаючи розломи: розбудова потенціалу постраждалих спільнот щодо чутливості до конфліктів»

Мета моніторингу: забезпечення системного контролю якості надання послуг спеціалістами локальних організацій «Карітас», виявлення рівня задоволеності бенефіціарами отриманими послугами.

Моніторинг та оцінка даного компоненту проходив у декілька етапів:

- Етап І. Підготовка історій отримувачів грантів, написання історій та збір кількісних показників щодо кількості осіб, охоплених діяльністю грантів (проводиться серед всіх грантових проєктів);
- Етап ІІ. Опитування осіб, охоплених діяльністю грантів для вимірювання якісних індикаторів за проєктом та доповнення написаних історій (серед обраних проєктів, діяльність яких передбачає проведення анкетування учасників).

Загальна структура опитаних учасників заходів у розрізі проєктів

Локація проєкту	Організація, що реалізовувала грант	Кількість опитаних учасників заходів
Карітас Волинь	• Парафія свв. Верховних апостолів Петра і Павла м. Здолбунів УГКЦ Луцький екзархат • ГО «Молодіжний центр Волині»	6 1
Карітас Жовква	• ГО «On3Wheels. Доступні подорожі» • ГО «Піклуюсь ICARE»	20 17
Карітас Кам'янське	• ГО «Молодіжна організація «Корінь екології» • ГО «Петриківське жіноче об'єднання «Сяйво»	18 35
Карітас Коломия	• ГО «Покутський офіс розвитку територій» • Family health centre «Green energy»	161 44
Карітас Одеса	• ГО «Діяти разом» • «Соціальні ініціативи громади» • ГО «Молодіжний вектор розвитку»	5 46 19
Карітас Хмельницький	• ГО «Фундація Калина» • ГО «Центр розвитку «Зоряний Дім»» • ГО «Медіа агенція Городок»	30 84 16
	Всього	**502**

ОПИТУВАННЯ ОСІБ, ОХОПЛЕНИХ ДІЯЛЬНІСТЮ ГРАНТІВ

У даному розділі представлено загальні результати опитування осіб, охоплених діяльністю грантів, за проєктом. Всього в межах реалізації даного етапу дослідження було опитано 502 учасники заходів серед 15 отримувачів грантів, серед яких 81% жінок, 19% чоловіків.

Розподіл за віковими групами:

- до 18 років – 34,7%;
- 18 - 35 років – 28,8%;
- 36 – 59 років – 26,3%;
- 60+ років – 10,2%.

37,8% опитаних мають статус ВПО, 59,4% є місцевими мешканцями, а ще 2,8% - репатріанти.

Мал. Оцініть, наскільки захід був корисним особисто для Вас? (N=502, у %)

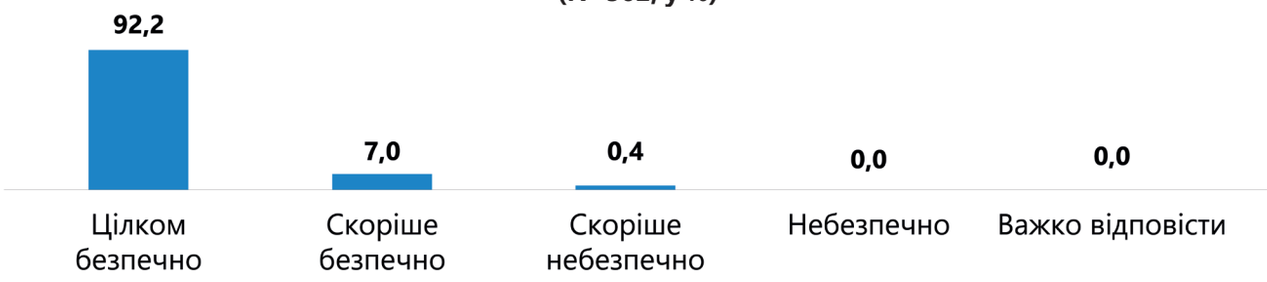
99,8% опитаних учасників заходів в реалізованих грантових проєктах оцінюють тематику заходу як цілком або скоріше актуальну для себе. Розподіл відповідей на питання «Оцініть, наскільки тема заходу була актуальною для вас?»:

- Цілком актуальна – 78,4%;
- Скоріше актуальна – 21,4%;
- Важко відповісти – 0,2%.

Мал. Наскільки місце проведення заходу було зручним для вас? (N=502, у %)

Мал. Оцініть, ви відчували себе в безпеці під час реєстрації та отриманні послуги/участі у заході? (N=502, у %)

99,8% респондентів зазначили, що організатори заходу ставились до них з повністю або скоріше повагою під час реєстрації та відвідання заходу. Розподіл відповідей на питання «Наскільки організатори заходу ставились до вас з повагою під час реєстрації та відвідання заходу?»:

- Повністю з повагою – 95,9%;
- Скоріше з повагою – 3,9%;

Мал. Наскільки Ви задоволені якістю надання послуг? (N=502, у %)

58% опитаних після відвідування заходів розширили коло свого спілкування та знайомств. Ще 21,6% опитаних обрали варіант відповіді «Скоріше розширили», 18,7% не впевнені у відповіді, а 1,7% учасників заходу зазначили, що їх коло спілкування не змінилось.

Про посилення взаємодії з іншими членами громади після відвідувань заходів, реалізованих в межах грантових проєктів, повідомляє 73,8% опитаних. Ще 22,2% не впевнені у відповіді, а 3,1% зазначили, що взаємодія не змінилась. Про послаблення взаємодії повідомляє п'ять учасників (двоє – відвідувачі заходів ГО «Піклуюсь ICARE», по одному з організацій: ГО «Медіа агенція Городок», ГО «Молодіжний вектор розвитку», Парафія свв. Верховних апостолів Петра і Павла м Здолбунів УГКЦ Луцький екзархат).

Учасники повідомили про **тематики заходів, що їм було б цікаво відвідати**. Серед озвучених пропозицій:

- Психологічні тренінги та заходи, серед яких: казкотерапія, арт-терапевтичні зустрічі тощо;
- Зустрічі з військовослужбовцями;
- Зустрічі з митцями, поетами;
- Походи, в тому числі інклюзивні;
- Англійська для дорослих;
- Екскурсії, спрямовані на пізнання історії громади;

- Благодійні заходи;
- Майстер-класи (малювання, вишивка, шиття, миловаріння тощо);
- Заходи, спрямовані на обмін досвідом та спілкування між мешканцями громади;
- Йога;
- Заходи, присвячені історії України, розумінню культурних особливостей українського народу.

Методологія

Проєкт «Долаючи розломи для соціальної згуртованості у постраждалих від війни громадах»

Мета моніторингу: забезпечення системного контролю якості надання послуг спеціалістами локальних організацій «Карітас», виявлення рівня задоволеності бенефіціарами отриманими послугами.

Моніторинг та оцінка даного компоненту проходив у декілька етапів:

- Етап І. Підготовка історій отримувачів грантів, написання історій та збір кількісних показників щодо кількості осіб, охоплених діяльністю грантів (проводиться серед всіх грантових проєктів);
- Етап ІІ. Опитування осіб, охоплених діяльністю грантів для вимірювання якісних індикаторів за проєктом та доповнення написаних історій (серед обраних проєктів, діяльність яких передбачає проведення анкетування учасників).

Загальна структура опитаних учасників заходів у розрізі проєктів

Локація проєкту	Організація, що реалізовувала грант	Кількість опитаних учасників заходів
Карітас Івано-Франківськ	• Спаська сільська рада Калуського району Івано-Франківської області	13
	• Богородчанський парафіяльний осередок «Карітас. Ти не один» при Парафії святого апостола Івана Богослова	92
	• Солотвинська селищна рада	40
Карітас Київ	• Громадська організація «Радослава»	31
	• Релігійна громада (Парафія) Різдва Пресвятої Богородиці Екзархії УГКЦ	28
Карітас Полтава	• Громадська організація «ЗМІСТ ПОЛТАВА»	2
Карітас Чернівці	• ГО «Джем ШМ» спільно з КУ «Недобоївська сільська публічна бібліотека»	42
	• Релігійна організація «Релігійної громади парафії на честь святого апостола Івана Богослова Чернівецької єпархії Православної Церкви України села П'ядиківці Кіцманського району Чернівецької області»	1
	• Організація не зазначена	6
	Всього	**255**

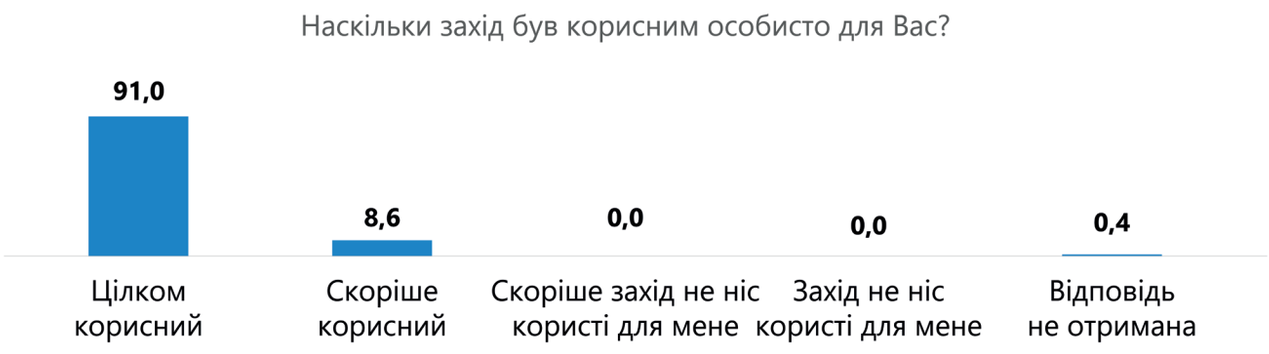
ОПИТУВАННЯ ОСІБ, ОХОПЛЕНИХ ДІЯЛЬНІСТЮ ГРАНТІВ

У даному розділі представлено загальні результати опитування осіб, охоплених діяльністю грантів, за проєктом. Всього в межах реалізації даного етапу дослідження було опитано 255 учасників заходів серед 8 отримувачів грантів. Серед опитаних 83% жінок, 16% чоловіків.

Розподіл за віковими групами:

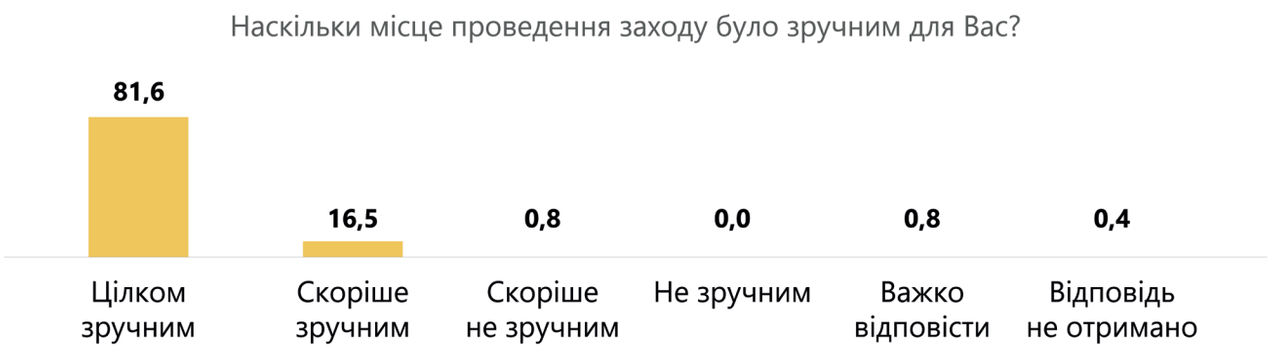
- до 17 років – 21%;
- 18 - 35 років – 21%;
- 36 – 59 років – 45%;
- 60+ років – 11%.

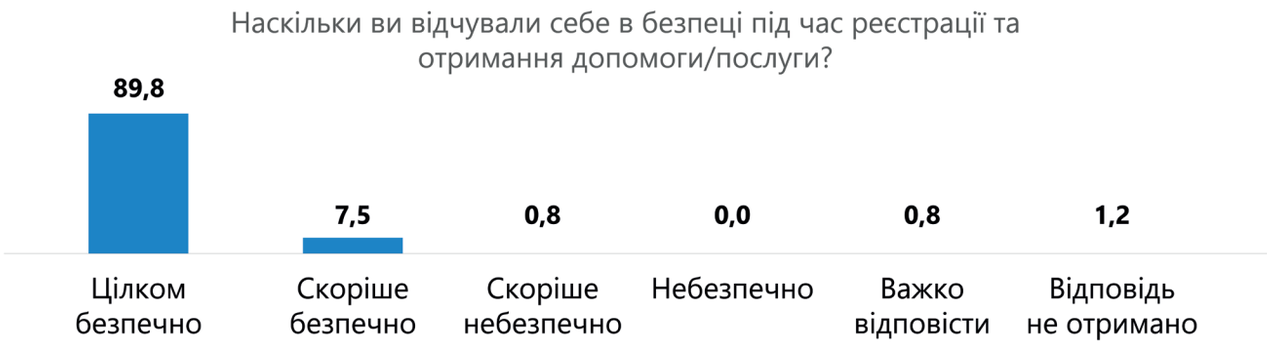
76% є місцевими мешканцями, 18% опитаних мають статус ВПО, а ще 3% - репатріанти.

98,4% опитаних учасників заходів в реалізованих грантових проєктах оцінюють тематику заходу як цілком або скоріше актуальну для себе. Розподіл відповідей на питання «Оцініть, наскільки тема заходу була актуальною для вас?»:

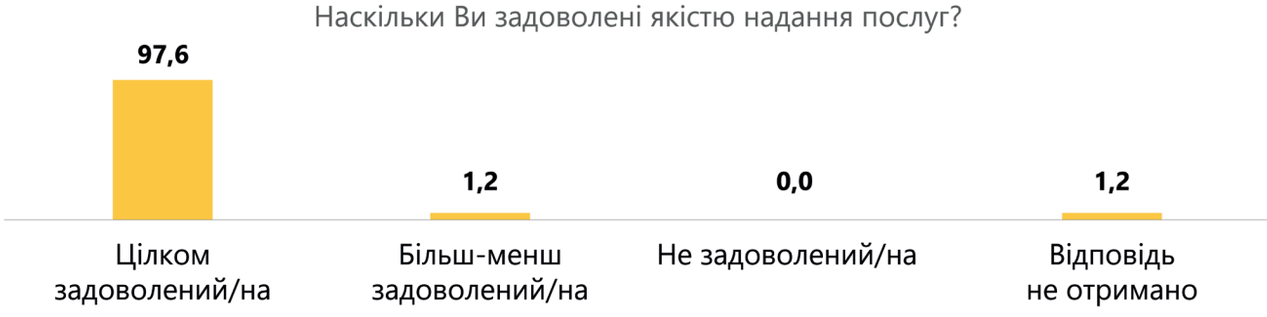
- Цілком актуальна – 85,5%;
- Скоріше актуальна – 12,9%;

99,2% респондентів зазначили, що організатори заходу ставились до них з повністю або скоріше повагою під час реєстрації та відвідування заходу. Розподіл відповідей на питання «Наскільки організатори заходу ставились до вас з повагою під час реєстрації та відвідування заходу?»:

- Повністю з повагою – 96,1%;
- Скоріше з повагою – 3,1%;

58% опитаних після відвідування заходів розширили коло свого спілкування та знайомств. Ще 18% опитаних обрали варіант відповіді «Скоріше розширили», 3,1% не впевнені у відповіді, а 2,4% учасників заходу зазначили, що їх коло спілкування не змінилось та двоє з учасників не надали відповідь на це питання

Про посилення взаємодії з іншими членами громади після відвідувань заходів, реалізованих в межах грантових проєктів, повідомляє 70,6% опитаних, 19,2% повідомляють, що взаємодія «Скоріше посилилась». Ще 3,5% не впевнені у відповіді, та 7% не надали відповідь на це питання.

Учасники повідомили про тематики заходів, що їм було б цікаво відвідати. Серед озвучених пропозицій:

- «Щось пов’язане з творчістю. Де можна відпусти емоції і створити щось своїми руками - це дає можливість відчути що ти все ще можеш створювати, щось робити, рухатись далі»;
- Було б цікаво взяти участь у колективному написанні книги (кожен по сторінці) про сильних жінок. Які переживши горе, живуть піднімають дітей і люблять Україну;

- Майстер-класи з гончарства, прикрашання пряників,
- Психологічні тренінги;
- Танці, йога, масажі;
- Спільні подорожі;
- Музикотерапія;
- Арт-терапевтичні вправи;
- Тренінги з профілактики професійного вигорання;
- Подорож, екскурсії в Карпати;
- Прощі до святих місць.

Історії отримувачів грантів

Історія 1. Family health centre «Green energy»

- Місцева організація: Карітас Коломия
- Проєкт: Family health centre «Green energy»
- Область: Івано-Франківська
- Громада: Городенківська громада, село Сороки

Мета проєкту: *Family health centre «Green energy» створено для формування в мешканців села Сороки та вимушено переселених осіб здоров'я, зберігаючих компетентностей, екологічних стосунків шляхом соціального згуртування.*

Під час написання історії працівники БФ «Карітас Коломия» поспілкувались з Городничою Світланою Андріївною.

Ця історія почалась не з подання заявки, а з переїзду…

Світлана Городнича проживала у селі Новопетриківка Донецької області. Після вторгнення із сім'єю переїхала в Городенківську громаду Івано-Франківської області. Проте активне життя, яке вирувало в неї до переїзду, вона не покинула. Світлана понад рік волонтерила в Карітас Городенка, проводила навчання для дітей ВПО та місцевих. Каже, що Карітас витягнув її з депресії, навіть допоміг жити, адже вона залишилася без роботи: її школа, де вона була вчителем хімії та педагогом-організатором, не працює навіть онлайн, а вона звикла до руху.

Перший захід у дитячому просторі пані Світлана провела на свій день народження. Згодом вона переїхала в шелтер с. Сороки, де місцеві жителі не дуже прихильно ставилися до переселенців. Пані Світлана припускає, що причина могла бути в тому, що їх розмістили в місцевому садку як у тимчасовому прихистку.

Пані Світлані хотілося згуртування, водночас вона побачила, що дітям у Сороках немає чим зайнятися та куди піти, можливостей для дозвілля не було. Отож, коли вона дізналася про міні-грант, то загорілася ідеєю. Цікавий факт, що команда пані Світлани складалась з її мами, дочки, сина та Анни з Луганської області.

Найбільшими складнощами під час реалізації проєкту було створення гро-

мадської організації, відкриття рахунків та керування фінансами. Не обійшлося і без сліз, але з допомогою команди Карітас та власної команди Світлана все подолала.

Family health centre «Green energy» – проєкт для дітей і не тільки. Він для дозвілля.

Перший захід пані Світлана провела 1 червня на День захисту дітей, ще до початку проєкту, бо не могла відмовити дітям у святі. За власні кошти разом з мамою вони спекли солодощів, закупили мінімальні приладдя для майстер-класів. Світлана була у захваті від того, скільки прийшло дітей та батьків.

Тепер щоразу приходить до 20 учасників, що на мірки села досить велика кількість. Для занять придбано стіл з 12 іграми (футбол, аерохокей та ін.), намет, пуфи, столи, за якими діти працюють, колонку, під яку відбувається руханка, принтер, папір. Заходи відбуваються на подвір'ї шелтеру, а коли погода не сприяє, то в приміщенні.

За словами пані Світлани, відбулося зрушення кордонів. ***Після майстер-класу з виготовлення фоторамки з природного матеріалу продавчиня в магазині поділилася: «Ми бачили, що ви зробили, – це так гарно, дітям таке потрібне».***

У межах проєкту організовано ще сімейний челендж-пікнік «Вчимося правильно відпочивати», під час якого кожен отримав завдання,

пов'язане зі здоровим способом життя. Також відбулося родинне свято «Сильні, сміливі, спритні».

Завдяки проєкту, як ділиться пані Світлана, вона навчилась нового, стала сильнішою, а між місцевими і мешканцями шелтеру стосунки змінилися на краще. Найважливіше – це вдячний відгук мешканців села та посмішки дітей.

Для громади села Сороки пані Світлана стала лідеркою, яка взяла на себе відповідальність за згуртованість громади через працю з дітьми.

Під час опитувань учасники заходів проєкту Family health centre «Green energy» оцінили їх наступним чином:

- 100% зазначили, що захід був цілком корисним для них;
- 93,2% зазначили, що тема заходу була цілком актуальною;
- Всі учасники були задоволені якістю надання послуг;
- Учасники зазначили, що з радістю відвідають наступні заходи: спортивні та творчі майстер-класи.

Історія 2. «Облаштування офісного приміщення для волонтерської групи»

- Місцева організація: Карітас Кам'янське
- Організація, що реалізовувала грант: ГО «Селище товариство греків «Великий Янісоль», ГО «Ми масштабуємо добро»
- Проєкт: «Облаштування офісного приміщення для волонтерської групи»
- Область: Дніпропетровська
- Громада: Вільногірська територіальна громада

Мета проєкту: *Облаштувати існуюче приміщення для функціонування волонтерської групи ВПО*

Під час написання історії працівники БФ «Карітас Кам'янське» поспілкувались з Андрієм Халабузаром, головою ГО «Селище товариство греків "Великий Янісоль"», та Лілією Хрустальовою, головою ГО «Ми масштабуємо добро».

Ця історія про взаємодію, допомогу, дружбу і здійснення мрії. Неправильно було би розказувати лише про одну громадську організацію, яка діє на території Вільногірської громади, адже тут, у м. Вільногірську, активно розвивається волонтерський рух і громадянське суспільство в цілому. Одними з найбільш ініціативних наразі є ГО «Селище товариство греків "Великий Янісоль"» та ГО «Ми масштабуємо добро».

ГО «Селище товариство греків "Великий Янісоль"» зареєстрована в 2017 році у с. Велика Новосілка Волноваського району Донецької області. Організація на той час налічувала 140 осіб. З початком повномасштабного вторгнення в Україні ГО «Селище товариство греків "Великий Янісоль"» та близько 50 її учасників переїхали у м. Вільногірськ. На сьогодні в команді «Янісолю» активно працюють четверо людей, в тому числі Андрій Халабузар, який є головою організації. Попередні проєкти «Великого Янісолю» були пов'язані з безпекою і реалізовані в с. Велика Новосілка, зокрема встановлення камер відеонагляду в селищі та створення у місцевому відділку поліції «зеленої кімнати» для роботи психологів з дітьми чи підлітками, які постраждали від насилля. Після переїзду у м. Вільногірськ команда «Янісоль» познайомилися з активною волонтеркою Лілією Хрустальовою, яка теж змушена була покинути рідне селище Ямпіль Краматорського району Донецької області. Волонтерська група на чолі з пані Лілією активно підтримує внутрішньо переміщених осіб у громаді, знаходить можливості допомагати потребуючим, співпрацює з іншими активістами, громадськими та благодійними організаціями, місцевими підприємцями. Географія організацій та активістів, з якими взаємодіють волонтери, досить широка – це ГО «Добрі справи України» з П'ятихаток, Церква адвентистів сьомого дня з Криничок, Оксана Єсько з Дніпра, БО «БФ «Карітас Кам'янське» з Кам'янського, ГО «Точка доступу», Олена Новікова та Володимир Мельник з Вільногірська. Для потреб активістів місцева влада виділила на безоплатній основі кімнату у приміщенні міської ради, де представники волонтерського об'єднання змогли надавати гуманітарну допомогу внутрішньо переміщеним особам та місцевим

мешканцям, які опинилися у складних життєвих обставинах. В 2023 році пані Лілія та її команда, що налічувала 15 волонтерів (ВПО і місцеві), замислились над реєстрацією юридичної особи. Тоді на допомогу волонтерській групі прийшла громадська організація «Великий Янісоль» і разом вони змогли подати грантову заявку. Процес реєстрації організації волонтерів хоч і був тривалим, але вже на початку вересня 2023 року зареєстрована нова громадська організація «Ми масштабуємо добро».

Ініціатива двох громадських організацій полягає в облаштуванні кімнати – волонтерського хабу. Проєкт передбачав закупівлю меблів та оргтехніки (ноутбука і багатофункціонального пристрою). Облаштований простір став сучасним осередком надання гуманітарної допомоги, соціальної підтримки та координації внутрішньо переміщених осіб, допомоги сім'ям загиблих героїв, багатодітним родинам та людям, які опинилися у складних життєвих обставинах.

«Насправді ж цей проєкт розрахований на запобігання конфліктів та їх усунення між місцевими мешканцями і ВПО», – говорить лідер «Янісоль». Так як діяльність волонтерської групи провадиться вже більше року, активісти мають досвід роботи з потребуючим населенням громади. Крім постійного надання гуманітарної допомоги, у рамках проєкту «Долаючи розломи» вони провели кілька спільних із «Карітас Кам'янське» заходів для соціальної згуртованості у Вільногірській громаді, зокрема, свята до Дня матері та Дня захисту дітей.

У команди «Янісоль» та волонтерської групи з'явилася більш амбітна ідея – створити цілий громадський центр, який би об'єднав всі волонтерські та громадські організації м. Вільногірськ. Для цього потрібно було знайти альтернативне приміщення. Попередня співпраця з місцевою владою стала в нагоді. Мер міста Володимир Василенко підтримав ініціативу і надав підтримку активістам – для майбутнього громадського центру виділили приміщення колишнього гуртожитку. Зусиллями комунальних служб, небайдужих мешканців міста, волонтерів, учасників громадських організацій організовано і проведено велике прибирання приміщення. Такі спільні толоки, як і свята, важливі для згуртування місцевих мешканців і внутрішньо переміщених осіб. «І вже зараз бачимо позитивний ефект, – говорить пані Лілія. – Якщо зразу місцеві мешканці, та й деякі переселенці, були негативно налаштовані до діяльності волонтерської групи, не вірили, що наша органі-

зація буде довго існувати, не знаючи умов надання допомоги, то зараз вже таких розмов набагато менше. До наших ініціатив долучається все більше бажаючих. Зараз місцеві бачать, що переселенці хочуть інтегруватися, хочуть щось змінити, запобігти виникненню конфліктів».

В приміщенні гуртожитку ГО «Селище товариство греків "Великий Янісоль» взяли в оренду три кімнати, здійснили ремонт, встановили меблі та оргтехніку, додатково змогли купити зарядний пристрій та обігрівачі. «Янісоль» відразу ж передали кімнату новоствореній громадській організації у користування. А 8 вересня 2023 року відбулося офіційне відкриття волонтерського хабу ГО «Ми масштабуємо добро».

І пан Андрій, і пані Лілія, вважають, що реалізація грантового проєкту має великий позитивний вплив на соціальну згуртованість у громаді. «На початку проєкту була заявлена одна громадська організація, а на виході вже є дві», – зауважує лідер «Янісоль». – «А якщо дивитися у майбутнє, то це вже буде велике об'єднання громадського сектору у Вільногірській громаді».

Пріоритетними напрямками, які важливі для розвитку соціальної згуртованості у Вільногірській громаді, лідери обох організацій вважають психологічну підтримку постраждалих від війни та соціалізацію дітей. Психологічні тренінги, індивідуальні консультації психологів потрібні вже зараз (і в майбутньому обов'язково) людям, які повертаються з війни, тим, хто втратив родичів, тим, чиї члени родини проживають в зоні бойових дій чи на окупованих територіях. Різноманітні заняття, заходи, майстер-класи для дітей місцевих мешканців і внутрішньо переміщених осіб сприятимуть уникненню конфліктів та зміцненню згуртованості.

Історія 3. Інклюзивні походи «Ми тут не даремно»

- Місцева організація: Карітас Жовква
- Організація, що реалізовувала грант: Громадська організація «On3Wheels. Доступні подорожі»
- Проєкт: Інклюзивні походи «Ми тут не даремно»
- Область: Львівська
- Громада: Червоноградська територіальна громада

Мета проєкту *полягає в тому, аби в умовах чотирьох інклюзивних гірських походів учасники інклюзивних подорожей (чотири людини з інвалідністю та волонтери) відчули безпеку, спільноту та взаємодію, що сприятиме їх психологічній стабілізації та підтримці.*

Під час написання історії працівники БФ «Карітас Жовква» поспілкувались з Луцик Олександром, керівником проєкту.

Допомагаючи іншим, ми допомагаємо собі…

Громадська організація «On3Wheels» займається інклюзивними походами в гори з 2016 року. Команда складається з 10 самореалізованих особистостей, які крім своєї основної роботи, віддають частину свого часу служінню ближньому. Кількість залучених волонтерів протягом усього періоду існування організації налічує понад 1000 осіб.

Внаслідок війни, кількість людей з інвалідністю зростає. Саме тому набуває важливості вивчення основ співдії в інклюзивному суспільстві. Команда «On3Wheels» прагне створити такі умови дружньої атмосфери довіри в інклюзивних походах, у яких

кожен учасник може проявити свої знання, здібності. Відчуття безпеки та співтворення у поході дозволяють надихнути молодь до активних дій та надають навички громадської діяльності як одного з інструментів змінювати світ і себе на краще.

Ця ініціатива сприяє декільком важливим аспектам:

Підвищенню свідомості та освіті: інклюзивні гірські походи розширюють усвідомлення суспільства про потреби та можливості людей з інвалідністю. Вони служать не лише розвагою, але і освітнім інструментом для поширення інформації про інклюзію та рівність.

Розвитку активного громадянства: учасники-волонтери навчаються бути активними громадянами, розвивають свої навички громадської діяльності та емпатії. Це заохочує їх приймати участь у різних благодійних та соціальних ініціативах.

Зміцненню солідарності: учасники-волонтери розуміють, що їхні об’єднані зусилля можуть мати позитивний вплив на суспільство, сприяючи взаємодопомозі та солідарності. Ця солідарність може бути використана для вирішення інших соціальних проблем та надання підтримки тим, хто цього потребує.

Підвищенню самосвідомості і самовизначення: для людей з інвалідністю ця ініціатива може стати шансом відкрити перед собою нові горизонти, покращити самосвідомість і відчуття власної цінності, а також знайти своє місце в суспільстві.

Інклюзивні гірські походи не лише здійснюють мрії та сприяють соціальній інтеграції, але й сприяють активному громадянству, освіті та зміцненню солідарності в суспільстві.

Вплив таких ініціатив і проєктів може мати довгостроковий характер і має потенціал для трансфор-

мації суспільства, зробивши його більш відкритим, справедливим і інклюзивним для всіх його членів. Можна виділити психологічний вплив, оскільки такі проєкти демонструють людям із інвалідністю, що їхні потреби та права є важливими і повинні бути враховані, і це може покращити їхню самоповагу та віру в себе.

ГО «On3Wheels» вважає, що їх проєкт має потенціал для подальшого розвитку та розширення впливу на соціальну згуртованість в українських громадах.

Їх плани включають наступні напрямки розвитку:

Розширення географії: залучення до інклюзивних походів та подорожей не лише місцевих волонтерів, але й волонтерів з інших регіонів України. Це дозволить залучити більше людей з постраждалих громад та розширити вплив на більшу кількість людей.

Розвиток партнерств: громадська організація намагатимемося укріплювати співпрацю з місцевими громадськими організаціями, ветеранськими організаціями, центрами соціальної підтримки та іншими зацікавленими сторонами. Це дозволить їм об'єднати зусилля та впровадити більш широкий спектр програм та заходів, спрямованих на соціальну згуртованість.

Розвиток навчальних програм: громадська організація планує розробити та впровадити навчальні програми, спрямовані на розуміння та розвиток інклюзивного суспільства. Це можуть бути тренінги, семінари, воркшопи та інші форми освітньої діяльності, які допоможуть людям розуміти значення інклюзії та активної участі в громадському житті.

Формування мережі підтримки: створення мережі підтримки та обміну досвідом між учасниками походів та подорожей. Це створить можливість для неперервної підтримки, взаємного навчання та взаємодопомоги.

Під час опитувань учасники заходів проєкту «Інклюзивні походи «Ми тут не даремно» оцінили їх наступним чином:

- Всі учасники відмічають актуальність та користь від участі в походах;
- 100% відчували повагу від працівників організації при відвідуванні заходів;
- 95% респондентів відмітили, що завдяки заходам проєкту розширили коло свого спілкування; 90% посилили взаємодію з іншими членами громади.
- Серед побажань щодо форматів заходів на майбутнє учасники зазначили, що їм було б цікаво долучитись до: походів з військовослужбовцями; навчання по спілкуванню з людьми з інвалідністю; отримання теоретичної інформації щодо інклюзії.
- Єдиною рекомендацією від учасників походів було збільшення частоти їх проведення.

Історія 4. «SMACHNO»

- Місцева організація: Карітас Жовква
- Організація, що реалізовувала грант: Релігійна громада УГКЦ Успіння Пресвятої Богородиці смт. Лопатин Червоноградського району Львівської області
- Проєкт: «SMACHNO»
- Область: Львівська
- Громада: Лопатинська територіальна громада

Мета проєкту: *виготовлення сухих супів та м'ясних продуктів довготривалого зберігання (тушкованого консервованого м'яса, паштетів) волонтерською групою, яка діє при соціальній кухні «KNYGLI» із залученням людей із числа ВПО, для формування продуктових наборів.*

Під час написання історії працівники БФ «Карітас Жовква» поспілкувались з отцем Василем Жданом.

Лопатинська релігійна громада розпочала реалізовувати різноманітні проєкти починаючи з 2017 року, зосереджуючись переважно на соціальних і освітніх ініціативах. Серед цих проєктів є соціальна кухня «KNYGLI», де готують вареники та напівфабрикати, школа вивчення англійської мови «YES», свічкова майстерня, а також катехитично-молодіжний простір «Територія вільного розвитку ТВіР», де беруть участь близько 200 дітей із парафії, також в рамках ініціатив працює майстерня «FAJNO», де займаються друком та брендуванням одягу .

«SMACHNO» – це ініціатива, спрямована на активне залучення та формування єдності у громаді. Головна мета проєкту полягає у відповідальному ставленні до суспільства та сприянні взаєморозумінню та співпраці між різними групами населення. У рамках проєкту беруть участь як місцеві мешканці, які вже давно є частиною цієї громади, так і внутрішньо переміщені особи, які приїхали з інших постраждалих регіонів. Є віра, що кожна людина має щось цінне для внесення у загальний розвиток і підтримку громадського добробуту.

Ідея виготовляти сухі супи виникла ще за часів блекауту. Під час надання гуманітарної допомоги ВПО у парафії, багато з них виразили побажання отримати їжу швидкого приготування, наприклад, вермішель швидкого приготування та інші подібні страви. Це спонукало задуматися про виготовлення наборів для супів, оскільки вони є корисніші та поживніші. У цьому є ряд переваг:

Довготривале зберігання: сухі супи можна зберігати тривалий час, що робить їх ідеальними для надзвичайних ситуацій, а також для людей, які мають обмежений доступ до свіжих продуктів.

Легке транспортування: сухі супи зазвичай легше перевозити та зберігати, що дозволяє їм бути практичним вибором для роздачі допомоги.

Харчова цінність: можна додавати сушені овочі, гриби, крупи та інші корисні інгредієнти до сухих супів, підвищуючи їх поживну цінність та смакові якості.

Швидкість приготування.

Допомогу від діяльності цієї ініціативи отримали:

- Люди, які проживають в парафіяльному прихистку (12 осіб).
- ВПО, які проживають в громаді (52 особи).
- Одинокі люди літнього віку, які є жителями громади (15 осіб).
- Волонтерська група при соціальній кухні «KNYGLI» (25 жінок літнього віку).

При реалізації ініціативи «SMACHNO» організатори співпрацювали з місцевими підприємцями та бізнесами. Їхні пожертви продуктів, овочів і м'яса мали велике значення для роботи. Ця підтримка дозволила забезпечити якісною та смачною їжею тих, хто цього найбільше потребує. Співпраця з місцевим бізнесом є яскравим прикладом того, як громада може об'єднатися для досягнення мети. Партнерство з бізнес-спільнотою продовжується, тому організатори проєкту вірять в те, що разом можуть досягти ще більших результатів у підтримці їхньої громади та досягненні спільних цілей.

«SMACHNO» передбачає подальше функціонування та розширення діяльності, включаючи наступні аспекти:

- **Масштабування волонтерського руху** із залученням осіб із числа ВПО для самозарадності: залучити ще більше волонтерів, включаючи внутрішньо переміщених осіб, і надати їм можливість брати активну участь у проєктах та ініціативах.
- **Підтримка людей у складних життєвих обставинах:** розширити діяльність, надаючи допомогу та підтримку людям, які проживають у складних життєвих обставинах.
- **Участь у благодійних ярмарках:** активно брати участь у благодійних ярмарках, де залучені кошти будуть використовувати для підтримки людей із соціально вразливих груп, надаючи продуктові набори, засоби гігієни та медикаменти.

Також в планах релігійної громади є відкриття Дому милосердя для людей похилого віку та пекарні.

Історія 5. Менторська програма «Без надриву»

- Місцева організація: Карітас Волинь
- Організація, що реалізовувала грант: Громадська організація «Молодіжний центр Волині»
- Проєкт: Менторська програма «Без надриву»
- Область: Волинська
- Громада: Луцька, громади Волинської області

Мета проєкту: *сприяння сталому розвитку волонтерських спільнот завдяки реалізації людино-центричних активностей протидії вигоранню для активної молоді та волонтерів в тому числа ВПО Волині.*

Під час написання історії працівники БФ «Карітас Жовква» поспілкувались з членкинею ГО « Молодіжний центр Волині» Олександрою Лугвіщик.

ГО «Молодіжний центр Волині» існує від 2015 року. З того часу постійно не припиняючи свою діяльність організовує різні ініціативи по розвитку молоді та підтримці громадської активності тощо. Спільнота «Дозрілі» як проект громадської організації існує близько року, юридично незареєстрована, однак у планах її подальша реєстрація. Вони займаються менторською підтримкою, розвитком емоційної компетентності у волонтерів, у представників громадського сектору, громадських активістів, ініці-

ативних спільнот.

Протягом року «Дозрілі» реалізовували різні проєкти як тривалі на декілька місяців, так і одноденні (одноразові), онлайн компоненти. З точки зору «Дозрілих», молодіжний центр постійно реалізовує різні програми спрямовані на розвиток молоді, на проєктний менеджмент, на участь молоді і на проєкти соціальної дії.

Цільова аудиторія проекту – волонтерські спільноти Волинської області. Були реалізовані два онлайн воркшопи і організовано дводенне навчання офлайн у Луцьку, на якому зібрались лідери волонтерських ініціатив, волонтерських спільнот, громадських організацій всієї області. Охопили близько 6 різних громад, навчаючи молодь, лідерів волонтерських ініціатив основ менторства, фасилітації, емоційної компетентності, постановки цілей, самореалізації для того, щоб вони могли в подальшому проводити ті ж навчання, проводити стратегування, і покращувати згуртованість в цілому. Для впливу на локальному рівні також забезпечили лідерів ресурсами, роздали кожному набір гри «На емоціях», яка є ефективним інструментом для розвитку емоційної компетентності, для рефлексії та саморефлексії, для покращення ефективності роботи спільноти та згуртованості.

З розвитком волонтерства з часом постає питання вигорання, тому в організації зробили акцент на психоемоційну стійкість, компетентність, для того, щоб підтримати волонтерські спільноти, щоб не вигорали, набирались активності, розвивали і підтримували ті спільноти ще більше, щоб люди мали бажання долучатися знову, а не виходити з тих спільнот, працювати в задоволення. Перше, що було заплановано, – це онлайн воркшоп. Опісля організоване дводенне навчання для лідерів.

Після воркшопу отримали дуже багато теплих відгуків та коментарів, проте як саме учасники застосовують набуті навички у своїх ініціативах, громадах або стосовно самих себе. Учасники заходу на своїх місцях проводять заняття на основі отриманих знань, залучають свої спільноти до активної роботи, тим самим це допомагає згуртувати спільноту, яка в них вже існує, побудувати бачення майбутнього розвитку.

Історія 6. «Громадський простір підтримки Петриківської територіальної громади»

- Місцева організація: Карітас Кам'янське
- Організація, що реалізовувала грант: Громадська організація «Петриківське жіноче об'єднання "Сяйво"»
- Проєкт: «Громадський простір підтримки Петриківської територіальної громади»
- Область: Дніпропетровська
- Громада: Петриківська територіальна громада

Мета проєкту: *Головною метою даного проєкту є створення простору для забезпечення та надання якісних арт-терапевтичних послуг тимчасово переміщеним особам, налагодження їх ефективної комунікації з місцевими жителями, сприяння соціальній адаптації громадян, які були змушені покинути рідні місця проживання. Надання їм нових унікальних можливостей проходження навчання основам шиття задля започаткування чи розвитку власної справи в місцях свого проживання*

Під час написання історії працівники БФ «Карітас Кам'янське» поспілкувались з Директором КЗК «Петриківська бібліотечна система» та головою громадської організації «Петриківське жіноче об'єднання "Сяйво"» Оксаною Насоновою.

Бібліотека в Петриківці завжди була осередком для зустрічей активних мешканців селища. Часто люди сюди приходять не лише «за книжкою», а й за порадою у вирішенні певних проблем. Більшість відвідувачів - жінки, вони відвідують бібліотеку з потребою у живому спілкуванні, для обговорення проблем та пошуку можливостей для їх вирішення. Так ще в 2019 році у розмовах за кавою і виникла ідея щодо створення громадської організації «Петриківське жіноче об'єднання "Сяйво"». ***Організація народилася з ініціативи жінок – бібліотечних працівників. На сьогодні «Сяйво» налічує 28 учасників – це жінки та чоловіки, які проживають в населених пунктах Петриківської територіальної громади Дніпропетровської області.*** Об'єднання ще досить молоде, однак дуже активне. За чотири роки існування ГО «Петриківське жіноче об'єднання "Сяйво"» вдалося виграти 5 грантів, чотири з них вже реалізовано в Петриківській громаді: «Доступне кіно для громади », «Жінка в стилі FLY», «Люди для людей: світ рятує українські громади», «Закупівля сушарки для шкільної їдальні». Учасниці «Сяйва» весь час намагаються сприяти згуртованості та

розвитку громади, генерують нові ідеї, подають заявки на отримання нових грантів.

Про свою співпрацю з благодійним фондом «Карітас Кам'янське» пані Оксана, голова громадської організації, розповідає: ***«Карітас з початку 2023 року неодноразово приїжджали в Петриківську громаду для надання гуманітарної допомоги внутрішньо переміщеним особам, проведення різноманітних майстер-класів для дітей, групових заходів юриста та психологів. Більшість заходів організовували на базі бібліотеки, тому між фахівцями "Сяйва" та Карітасу зав'язалася дружба, що сприяє добрій співпраці організацій.»***

Ідея створення громадського простору виникла тоді, коли в громаду в 2022 році приїхало близько 1,5 тисячі внутрішньо переміщених осіб. Більшість з цих людей потребували налагодження зв'язків: вони хотіли знайти нові знайомства, однодумців, друзів. Такого місця, що згуртувало і об'єднало б людей, які вимушено покинули свої домівки, в селищі не було. Петриківська бібліотека першою відкрила свої двері і стала платформою всебічної допомоги і підтримки. Тут завжди були раді новим відвідувачам: спілкувалися, координували, підказували, допомагали, і неважливо чи стосувалося це питання пошуку житла, чи надання необхідних контактів. Бібліотека мала простір для проведення зустрічей, але, на жаль, воно було необладнане, не було меблів.

Проєкт «Громадський простір підтримки Петриківської територіальної громади» мав на меті згуртувати внутрішньо переміщених осіб, «наших гостей», – каже лідерка організації пані Оксана, та місцевих мешканців. Крім закупівлі необхідних меблів: 2 диванів, 6 пуфів, журнального столика, кондиціонера, швейної машинки, ноутбука та облаштування простору, проєкт також передбачав різноманітні активності, зокрема, проведення занять з групової арт-терапії, майстер-класів зі швейної справи, психологічних тренінгів.

Команда проєкту, 7 жінок-бібліотекарок та освітян, згуртували навколо проєкту людей, які готові були відвідувати заходи. Сьогодні завдяки проєкту у просторі встановлено кондиціонер, куточок облаштовано меблями та швейною машинкою, за ноутбуком працюють бібліотекарі. Проведено психологічний тренінг для школярів з метою стабілізувати емоційний фон, сприяти розвитку у дітей навичок комунікації з ровесниками. Успішно пройшов перший майстер-класу зі швейної справи. Його провела майстриня, справжній спеціаліст своєї справи – Любов Болог. Представниця команди проєкту вважає, що попит на відвідування простору і, зокрема, на навчання

швейній справі обов'язково буде і після завершення проєкту.

Варто зазначити, що важливим аспектом реалізації проєкту є налагодження партнерських контактів. Коли зверталися до необхідних спеціалістів щодо надання певних послуг, залучення до облаштування простору чи реалізації активностей, то завжди отримували підтримку і допомогу. Оскільки, в громадській організації немає бухгалтера, то рекомендації, послуги і допомогу надавали бухгалтери із селищної ради. Активна читачка бібліотеки, місцева активістка, волонтерка Анжела Філатова провела безкоштовні майстер-класи з миловаріння для місцевих мешканців і внутрішньо переміщених осіб, дорослих і дітей.

Звісно, що така діяльність в проєкті і навколо нього має позитивний вплив на розвиток громади, на згуртованість населення. ***Команда «Сяйва» вже спостерігає «народження» ще одного сучасного куточка для проведення дозвілля, навчання та реалізації можливостей і, водночас, простору «нових знайомств, дружби та ініціатив».***

І місцеві мешканці, і внутрішньо переміщені особи позитивно відреагували на ініціативу створення у їхньому селищі сучасного хабу. Адже, насамперед це місце зустрічей для спілкування в комфортній та затишній атмосфері. А ще це своєрідний центр надання інформації, перенаправлень та координації між родинами Петриківської громади. Це осередок взаємодії мешканців громади з різних питань. Команда «Сяйва» впевнена, що ініціатива згуртувати громаду шляхом створення громадського простору має велике значення не тільки на рівні громади, а й на рівні держави.

В процесі реалізації команда «Сяйва» лише зростає, набуває досвіду. У активних людей завжди знайдеться купа ідей для втілення. Щойно завершився один проєкт, а вони вже у розмові за кавою обговорюють нові ініціативи, які можна реалізувати у Петриківській громаді. Звісно, що подальше осучаснення бібліотеки стоїть завжди першим у порядку обговорень, адже це – внесок у розвиток культурного осередку громади. І це не тільки розмови, активісти-бібліотекарі Петриківської громади подають різні заявки на гранти і від громадської організації, і від бібліотечної спільноти. У планах – оновлення обладнання для послуг «бібліоняні», обладнання інших зон у бібліотеці, придбання сучасних стільців і оновлення проектора для кінопоказів.

А ще всі мешканці громади мріють про сучасний парк з великим дитячим майданчиком. Старий парк був демонтований, а реалізація проєкту щодо його оновлення зупинилася з початком повномасштабної війни в Україні. І наразі немає місця, де б діти та підлітки могли активно проводити час, старші люди гуляти та спілкуватися, а громадські організації та місцева влада організовувати різноманітні заходи для мешканців Петриківської громади. Оновлений парк став би ще однією територією для

розвитку соціальної згуртованості у громаді і команда «Сяйва» говорить про готовність долучитися в майбутньому і до цієї ініціативи.

Під час опитувань учасники заходів проєкту «Громадський простір підтримки Петриківської територіальної громади» оцінили їх наступним чином:

- 89% зазначили, що захід був цілком корисним для них, а ще 11% обрали варіант відповіді «Скоріше корисний»;
- 94,3% зазначили, що тема заходу була цілком актуальною;
- Всі учасники були задоволені якістю надання послуг;
- Учасники зазначили, що з радістю відвідають наступні заходи: екскурсії, казкотерапію, майстер класи з шиття та інші творчі заняття;
- У графі «Рекомендації» всі учасники відмічали своє задоволення існуючим форматом заходів та просили проводити їх частіше.

Історія 7. «Розвиваємось в безпеці»

- Місцева організація: Карітас Жовква
- Організація, що реалізовувала грант: Громадська організація «Піклуюсь. ICARE»
- Проєкт: «Розвиваємось в безпеці»
- Область: Львівська
- Громада: Жовківська територіальна громада

***Мета проєкту** є створення в Жовківському закладі загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів №1 сучасного, безпечного освітнього простору для учнів, вчителів та батьків, що забезпечить їхню тісну співпрацю у розвитку інтелектуальних та моральних здібностей учнів та створення місця для проведення різноманітних заходів психосоціальної підтримки для батьків та дітей, в тому числі ВПО.*

Під час написання історії працівники БФ «Карітас Жовква» поспілкувались з пані Лесею Буцяк, керівницею проєкту «Розвиваємось в безпеці».

Громадська організація «Піклуюсь. ICARE» розпочала свою діяльність у 2014 році та змогла об'єднати навколо себе велику кількість активістів і волонтерів. Особливо вагомим став внесок організації під час війни, надаючи неоціненну допомогу людям із постраждалих регіонів, медичним закладам та всім потребуючим.

Ідея отримання гранту від Карітас України в рамках проєкту «Долаючи розломи: розбудова потенціалу постраждалих спільнот щодо чутливості до конфліктів» виникла під час однієї зі зустрічей із представниками БФ «Карітас Жовква УГКЦ». Ця можливість надихнула учасників громадської організації «Піклуюсь» на створення особли-

вого освітнього простору, який є надзвичайно важливим для їхньої громади.

Цей простір доступний не лише для учнів школи, вчителів і батьків учнів, але й для всіх інших бажаючих, оскільки розташований в підвальному приміщенні і є укриттям під час повітряних тривог.

За допомогою наданого гранту було придбано мультимедійне обладнання, необхідну техніку для його роботи та різноманітні канцелярські товари.

Цей освітній простір, враховуючи сучасну ситуацію та важливі завдання, має розширений спектр цілей та призначень:

Збереження освітнього процесу: метою цього простору є забезпечення безперервності освіти в умовах війни. Він дозволяє надавати освіту, впроваджувати інноваційні методи навчання та зберігати нормальний навчальний процес, навіть у важких обставинах.

Психосоціальна підтримка для ВПО: простір створює можливість надавати психосоціальну підтримку внутрішньо переміщеним особам та сприяти їхній соціальній інтеграції. Різні заходи, такі як семінари, майстер-класи та круглі столи, будуть організовуватись для підтримки цієї групи.

Підвищення компетентностей: створення сприятливого середовища для розвитку інформаційних та цифрових навичок, а також уміння працювати з інформацією та сучасними технологіями, надає можливість учням ефективніше використовувати ресурси в умовах війни.

Розвиток лідерських якостей учнів: простір сприяє розвитку лідерських навичок учнівських колективів. Він створює можливість для проведення тренінгів, семінарів та інших заходів, спрямованих на формування лідерства серед молоді.

Підтримка учнівського самоврядування: простір є ідеальним місцем для розширених засідань учнівського парламенту, що сприяє активній участі учнів у шкільному самоврядуванні.

Обмін досвідом та співпраця: можливість зустрічей та обміну досвідом з іншими навчальними закладами, батьками та громадськістю сприяє створенню партнерств та спільних ініціатив, спрямованих на покращення освітнього процесу.

Цей освітній простір є багатофункціональним та адаптованим до поточних потреб учнів, вчителів та громадськості в умовах війни та надзвичайних ситуацій.

Учасники проєкту «Розвиваємось в безпеці» пройшли анкетування, результати якого коротко можна підсумувати наступним чином:

- Всі учасники відмічають актуальність та користь від відвідування заходів освітнього простору;
- 100% відчували повагу від працівників організації при відвідуванні освітнього простору, а також почували себе у безпеці;
- 81% респондентів відмітили, що завдяки заходам проєкту розширили коло свого спілкування; 67% посилили взаємодію з іншими членами громади.
- Серед побажань щодо форматів заходів на майбутнє учасники зазначили: заходи з психологічної тематики, особливо з сімейної та підліткової психології; заходи спрямовані на розвиток комунікативних навичок.

Історія 8. «Простір творчості для підтримки ВПО у Кам'янець-Подільській міській територіальній громаді»

- Місцева організація: Карітас Хмельницький
- Організація, що реалізовувала грант: Громадська організація «Центр розвитку "Зоряний Дім"»
- Проєкт: «Простір творчості для підтримки ВПО у Кам'янець-Подільській міській територіальній громаді»
- Область: Хмельницька
- Громада: Кам'янець-Подільська міська територіальна громада

Мета проєкту: сприяння психологічній адаптації, розвиток емоційної компетенції та резильєнтності ВПО в умовах війни. Соціальна інтеграція до життя у новій для них громаді, де вони планують залишитися на тривалий час. Головним завданням проєкту було створення простору для допомоги ВПО, який би став майданчиком для осіб, які були змушені покинути свої домівки.

Під час написання історії працівники БФ «Карітас Хмельницький» поспілкувались з координатором проєкту Світланою Онищук.

Ідея та унікальність проєкту виникла у зв'язку з напливом великої кількості ВПО в громаді, оскільки це велике містечко «історично-туристичного» значення і відносно спокійного ритму життя. Тому стало необхідністю створити своєрідний майданчик для творчого простору та психологічної підтримки, де б особи, які змушені були покинути свої домівки відчували себе комфортно і змогли переключитися від непростих буденних справ.

Головним завданням проєкту було створення простору для допомоги ВПО. Для колективу важливо було створити та забезпечити унікальну атмосферу для людей різного віку та категорій у поєднанні із психологічною підтримкою.

Вцілому допомогу отримала 601 людина, в т.ч. 403 ВПО з усіх куточків України, які прибули на територію Кам'янець-Подільської міської територіальної громади. В рамках реалізації проєкту, проведено 55 зустрічей, які допомогли учасникам досліджувати свої емоції; навчили проживати різні емоційні стани через творчість та дію; регулювати власні емоції і віднаходити внутрішні ресурси.

Важливим підсумком роботи є позитивні, щирі, теплі відгуки від відвідувачів зустрічей та помітні психологічні зміни у їхній поведінці. Заняття з арт-терапії, надання психологічної підтримки та спільна творчість об'єднали усіх учасників проєкту і стали своєрідною великою родиною.

Тезово про результати проєкту:

- Започатковано роботу простору творчості для підтримки ВПО на базі StarHouse;
- Створено три спільноти та телеграм чати для обміну новинами, корисною інформацією та психологічною підтримкою;
- ВПО через творчість навчилися регулювати власні емоційні стани; віднаходити внутрішні ресурси;

- Батьки отримали корисні навички керувати своїми емоціями, щоб надалі навчати цьому своїх дітей.
- Створено психологічну групу підтримки для батьків.

Під час реалізації проєкту отримано багато позитивних та схвальних відгуків. ВПО та місцеві жителі познайомились між собою, згуртувались, допомагали один одному, покращили свій емоційний стан, вчилися долати конфлікти, знімати психологічну напругу та адаптуватися до нових умов життя. Адже так важливо зуміти відкритися, поговорити про свої проблеми та віднайти допомогу і підтримку.

Учасники проєкту «Простір творчості для підтримки ВПО у Кам'янець-Подільській ТГ» пройшли анкетування, результати якого коротко можна представити наступним чином:

- 80% зазначили, що захід був цілком корисним для них, для ще 20% заходи були скоріше корисними. 75% учасників оцінили актуальність заходу як «цілком актуальна», тоді як ще 25% обрали варіант відповіді «скоріше актуальна».
- Всі респонденти відмітили, що завдяки заходам проєкту розширили коло свого спілкування та посилили взаємодію з іншими членами громади.
- 85% опитаних на питання «Наскільки ви задоволені якістю наданих послуг?» обрали варіант відповіді «цілком задоволений/на», ще 15% відповіли «скоріше задоволений/на».
- Серед заходів, що цікавлять у майбутньому, учасники відмітили арт-терапевтичні заходи.

Історія 9. «Солотвинська громада: середовище підтримки та зцілення»

- Місцева організація: Карітас Івано-Франківськ
- Організація, що реалізувала грант: Солотвинська селищна рада
- Проєкт Солотвинська громада: середовище підтримки та зцілення
- Область: Івано-Франківська
- Громада: Солотвинська

Мета проєкту: *підвищення рівня інтеграції та соціальної згуртованості ВПО в Солотвинській громаді, а також підтримка сімей загиблих військовослужбовців та військовослужбовців пропавши безвісти, шляхом проведення заходів, які надають можливості для спілкування, навчання, психосоціальної підтримки.*

Під час написання історії працівники БФ «Карітас Івано-Франківськ» поспілкувались з Мар'яною Прокопишин, Головним спеціалістом відділу економіки Солотвинської селищної ради.

Проєкт «Солотвинська громада: середовище підтримки та зцілення», не лише вирішує актуальні проблеми громади, а й відкриває нові горизонти для соціальної активності та взаємодії. Успіх проєкту полягає не лише в організації заходів, але й у їх актуальності та необхідності для вразливих груп населення, тому вони так тепло приймаються громадою.

На чолі цього проєкту стоять троє організаторів – керівник управління соціального захисту населення Солотвинської селищної ради, головний спеціаліст інформування та зв'язків з громадою та головний спеціаліст відділу економіки.

Перші кроки проєкту включали в себе проведення двох захоплюючих екскурсій для ВПО та дружин військовослужбовців. Манявський монастир та скит стали пунктами, де учасники знаходили спокій і відчуття безпеки. Учасники екскурсій ділилися своїми враженнями та проблемами, що надалі стало важливим чинником згуртованості. Відгуки були вражаючими, адже виїзди стали сприяти не лише інтеграції, але й зціленню. На екскурсії був присутній також місцевий вчитель історії і місцеві мешканці, які також дізнались для себе багато нового та цікавого.

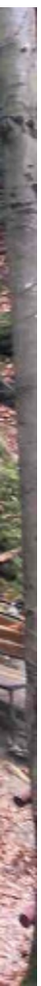

Наступний компонент реалізації проєкту – психологічні ретрити для ВПО та жінок воїнів зміцнили соціальні зв'язки та допомогли вирішити особисті труднощі. Резиденція президента в національному природному парку стала платформою для одного з ретритів, а після зустрічі з психологом відбулася арт-терапія, під час якої учасники розділили свої переживання та отримали підтримку один від одного. Позитивний вплив проєкту також виявився у допомозі для мами загиблого військового, яка знайшла важливу підтримку та допомогу у здобутті заслуженого звання «Герой України» для її сина.

Таким чином, проєкт «Солотвинська громада: середовище підтримки та зцілення» не лише змінив обличчя громади, але й став прикладом для інших ініціатив, спрямованих на покращення якості життя вразливих груп населення. Завдяки цьому проєкту в громаді розпочався новий етап співпраці та взаєморозуміння, важливий для подальшого розвитку та процвітання.

Зворотній зв'язок від учасників проєкту «Солотвинська громада: середовище підтримки та зцілення»

- «Послуги були на вищому рівні»;
- «Послуги надані добре. Здоров'я і миру всі організаторам. Мирного неба всім нам!»;
- «Було все неймовірно. Багато вражень, стало легше. Всім дотичним до організації дякую».

Історія 10. «Разом»

- Місцева організація: Карітас Київ
- Організація, що реалізовувала грант: Релігійна громада (Парафія) Різдва Пресвятої Богородиці Екзархії УГКЦ
- Проєкт: Разом
- Область: Київська
- Громада: Ірпінська

Мета проєкту: *сприяти розвитку соціальних зв'язків і згуртованості, подоланню ізоляції серед представників вразливих груп населення Ірпінської ТГ шляхом створення фокус-групи (15 чоловік), що буде функціонувати у форматі групи самодопомоги на базі парафії Різдва Пресвятої Богородиці.*

Під час написання історії працівники БФ «Карітас Київ» поспілкувались з Мартою Яцишин, керівником проєкту «Разом».

З початком повномасштабного вторгнення рф на територію України у 2022 р. і після звільнення Ірпінської ТГ з окупації о. Мирослав Латинник та о. Віталій Воєца разом із парафіянами релігійної громади Різдва Пресвятої Богородиці м. Ірпеня Української греко-католицької церкви активно впроваджують волонтерську діяльність для допомоги усім жертвам війни і відновлення територіальної громади: надають гуманітарну допомогу місцевому населенню і ВПО, надсилають допомогу воїнам і жителям прифронтових територій, активно співпрацюють з Ірпінською міською радою, БО «БФ «Карітас-Київ», спільнотою «Лицарі Колумба», БО «Патріарша Фундація «Мудра Справа», Центром розвитку та психологічної допомоги Св. Йосифа (м. Київ), Ресурсним центром «ГУРТ» та іншими організаціями і фондами, а також закордонними жертводавцями.

Проєкт «Разом» – це серія суботніх зустрічей для групи із 15 осіб, до складу якої увійшли різні вразливі категорії населення Ірпінської ТГ, об'єднані у прагненні отримати підтримку і допомогу, а також віднайти внутрішній ресурс, щоб жити далі і покращувати своє майбутнє. Це ВПО, мешканці Ірпеня, а також місцеві волонтери, – всі, хто тією чи іншою мірою постраждали від війни, втратили рідних, житло, роботу, чекає своїх рідних з фронту чи з-за кордону, пережили окупацію; емоційно вигоріли і хвилюються через повітряні атаки ворога.

Цільова аудиторія проєкту вкрай складна, тому програма мала бути ретельно продуманою і комплексною. Найперше організатори намагалися створити атмосферу прийняття, толерантності і відкритості, щоб люди, які зазнали багато болю, могли знайти «острівець безпеки», розслабитися та відпочити, і водночас отримати підтримку і розуміння. Оскільки основний принцип роботи із травмою так працює, що людина зцілюється разом з іншою людиною, яка має схожий досвід, в основу формування було закладено правила функціонування групи самодопомоги, де спілкування відбувається відкрито, конфіденційно та за принципом «рівний-рівному».

Професійний блок допомоги у проєкті містив сесії психоемоційної стабілізації від кризового психолога, сесії арт-терапії та сесію арт-коучингу, що сприяли екологічному та безпечному опрацюванню травматичного досвіду, зниженню тривожності й емоційної напруженості, як результат, віднайти душевну рівновагу і внутрішні ресурси, щоб жити далі.

Отже, участь у проєкті – це своєрідна подорож знайомства із собою та іншими людьми у групі, спільні сльози та сміх, нові відчуття та враження. Організаторам особливо важливо було не просто зробити кілька окремих заходів, а досягти цілісності і дати змогу пережити позитивний досвід підтримки, єдності та згуртованості. Тому додатковим позитивним складником програми було спільне дозвілля, зокрема виїзна екскурсія до м. Богуслав і с. Стеблів, і майстер-клас у Львівській майстерні шоколаду.

Найбільшим викликом була робота з групою, яка мала важкий травматичний досвід. Майже кожен, коли починав говорити про себе (навіть просто на етапі знайомства), плакав. Тому організаторам і учасникам було непросто, найперше з емоційної точки зору, відкриватися, спілкуватися і виходити з ізоляції і думок про минуле. Щоразу сліз учасників ставало менше, а усмішок більше, і це для організаторів стало важливим свідченням покращення психоемоційного стану, зниження рівня травмувальних подій і соціальної ізоляції серед учасників проєкту. Зрештою сформувалася група, у якій кожен міг бути відкритим, щирим і почутим. Крім того, учасники отримали знання, навички і досвід апробування різних психоемоційних і арт-терапевтичних методик, які зможуть надалі застосовувати у своєму житті, у своїх родинах і поширювати серед знайомих. Наприклад, деякі учасники уже ділилися, що використовують вправу «Обійми метелика» під час повітряної тривоги чи нервових ситуацій на роботі, а також готові поширювати досвід створення і ведення груп самодопомоги, що дасть змогу й надалі зберегти групу або заснувати такі групи в інших середовищах. Поширення досвіду участі у проєкті, створення схожих груп в інших територіальних громадах у всіх містах України було б найкращим результатом проєкту.

Дуже важливо зазначити, що проєкт позитивно вплинув на згуртованість громади. Учасники проєкту познайомилися і здружилися, мають бажання і далі зустрічатися, а спільно здобутий ресурс прагнуть спрямувати на підтримку і надання допомоги іншим. Наприклад, уже спільно готували сувеніри для поранених військових у госпіталях до свята св. Миколая і Різдва. Частину створених сувенірів продавали на різдвяному ярмарку і передали виручені кошти на підтримку ЗСУ або жертв війни.

На початку проєкту мешканці громади приглядалися до ініціативи, мабуть тому, що у проєкті залучені методики, які ще не є поширеними серед українців. З іншого боку, проєкт став свіжим подихом для громади, місцем відпочинку і дозвілля. Наприклад, після сесії арт-терапії, на якій учасники працювали з манною крупою, вони ділилися, що дуже давно не мали такого часу безтурботного дозвілля. Учасники почали зустрічатися і поза проєктом, підтримувати одне одного, запускати ланцюгову реакцію згуртування, що безумовно триватиме.

Зворотній зв'язок від учасників проєкту «Разом»

- «Якщо є можливість, хотілось би ще зустріч із психологом-священником»
- «Надання послуг було відмінне»
- «Все, що можна зробити, організатори виконали на 5+»
- «Цілком гарні послуги»

Історія 11. «Підвищення соціальної згуртованості внутрішньо переміщених осіб в місті Полтава»

- Місцева організація: Карітас Полтава
- Організація, що реалізовувала грант: Громадська організація «ЗМІСТ ПОЛТАВА »
- Проєкт: Підвищення соціальної згуртованості внутрішньо переміщених осіб в місті Полтава
- Область: Полтавська
- Громада: Полтавська

Мета проєкту: *сприяти соціальній згуртованості внутрішньо переміщених осіб в Полтавській області, шляхом проведення індивідуальних та групових психологічних консультацій для успішної адаптації та інтеграції у місцеву громаду та допомога у трансформації конфліктів між ВПО та іншими постраждалими групами.*

Історією проєкту з працівниками БФ «Карітас Полтава» поділився Олександр Скрипай, який є керівником проєкту, виконавчим директором ГО «Зміст Полтава».

ГО «Зміст Полтава» налічує майже 40 людей, які працюють в різних напрямках. З Карітас співпрацює в рамках проєкту «Центр адаптації внутрішньо переміщених осіб "Зміст"». Це окремий відділ громадської організації, який займається соціальною та економічною адаптацією внутрішньо переміщених осіб в Полтавській області.

Центр адаптації внутрішньо переміщених осіб «Зміст», в розпорядженні має 5 людей, менеджери, які займаються відповідно до плану та стратегії певними напрямами, їх

реалізацією та впровадженням. Працює він з червня 2022 року.

Оскільки організація є неприбутковою, не отримує з бенефіціарів жодних коштів, то користуються послугами волонтерів, які можуть проводити певні заходи, але над задачами працює команда, яка постійно моніторить наявні можливості, особливо ті, які лежать в рамках стратегії, бачення, роботи організації.

Суть проєкту полягає в тому, що в різних громадах області провели 5 тренінгових заходів по 3 години, та 10 годин психологічних консультацій розрахованих на внутрішньо переміщених осіб.

«Центр адаптації внутрішньо переміщених осіб у нас направлений на роботу саме з внутрішньо переміщеними. Звичайно, якщо місцевій людині дуже потрібно, то ми не відмовляємо, але все таки цільова аудиторія – внутрішньо переміщені особи – 95%.»

Ідея проєкту виникла у 2022 році, коли команда зрозуміла, що має допомагати людям, котрі вимушено покинули свої домівки, які на той час приїжджали в Полтаву з Харківської, Донецької, Сумської областей.

«Ми побачили, що люди потребують підтримки. Як представники громадянського суспільства, ми не могли стояти осторонь. Тому почали вивчати це питання, провели опитування, провели дослідження, зрозуміли первинні виклики, які перед нами стоять, їхні проблеми. Найбільшою проблемою тоді були гроші, житло і робота».

Громадська організація могла допомогти в напрямку працевлаштування, відтак почали домовлятися з місцевим бізнесом, влаштовувати співбесіди, але з часом потреба зменшилася. Цей напрямок роботи залишається і на сьогодні, люди, які потребують роботи, можуть звернутися і їм допоможуть.

Надалі діяльність організації була трансформована відповідно до створеної стратегії. Команда зрозуміла, що розвиватиметься у двох напрямках: економічна і соціальна інтеграція людей.

«В економічному – працевлаштування, тренінги для початку власної справі і перекваліфікація; в соціальній адаптації - це психосоціальна підтримка, тобто психологічні консультації, проведення різних заходів психологічно-соціальних, теплих зустрічей тощо. В рамках соціальної інтеграції зараз з'являється культурна складова, де ми запрошуємо людей, які до нас переїхали, знайомитися з культурою Полтавської області.»

В рамках проєкту відбувається співпраця з внутрішньо переміщеними особами для виявлення потреби психологічної допомоги, якщо вона була, то надалі планувалося проведення заходу.

В деяких громадах проводили разом навчання для внутрішньо переміщених осіб та місцевих. Тому, це сприяло згуртованості, люди знайомилися між собою, бачили один в одному підтримку і спільні риси. Розуміли, що, можливо, в майбутньому можна взаємодіяти, співпрацювати.

Соціально значущим стало те, що учасники проєкту здобули навички психологічної стійкості, стали більш спокійними. Це значно знизило рівень конфліктів у громадах і сприяло інтеграції.

Проєкти, спрямовані на перекваліфікацію внутрішньо переміщених осіб, потрібні уже зараз, адже це допоможе людям знайти себе в громаді, вони стають стійкішими, краще відбувається інтеграція, а спільна праця краще згуртовує людей.

Не менш важливою, за словами виконавчого директора Олександра, вона буде на етапі відновлення після війни, суспільству буде потрібна велика кількість різних фахівців. Тому перекваліфікація і навчання – це те що точно буде необхідне.

Завдяки участі в проєкті та отриманню гранту організація змогла отримати необхідні ресурси для подальшого продовження психосоціальної підтримки внутрішньо переміщених осіб та розбудови миру в Полтавській області.

Історія 12. «Як в громаді дружньо жити – нас нікому не зломити!»

- Місцева організація: Карітас Чернівці
- Організація, що реалізовувала грант: ГО «Джем ШМ» спільно з КУ «Недобоївська сільська публічна бібліотека»
- Проєкт: «Як в громаді дружньо жити – нас нікому не зломити!»
- Область: Чернівецька
- Громада: Недобоївська

Мета проєкту: *сприяти соціальній згуртованості в громаді шляхом психологічної стабілізації та трансформації конфліктів між ВПО, постраждалими групами, які мешкають в громаді.*

Під час написання історії працівники БФ «Карітас Чернівці» поспілкувались з Наталією Гуцул, директоркою КУ «Недобоївська сільська публічна бібліотека».

“Згуртування – це… разом висаджувати квіти і читати собакам”

Після початку повномасштабного вторгнення рф в Україну міста і села на Заході країни наповнилися численними гостями. На жаль, це були не щасливі туристи у відпустках, а евакуйовані українські громадяни, які поспіхом покидали свої домівки, втікали з-під обстрілів та бомбардувань, прихопивши лише пару сумок найнеобхідніших речей. У нових для себе населених пунктах і умовах вони шукали хоча б тимчасове житло, мріяли про спокій і швидке повернення додому. Проте багатьом довелося тут затриматися вже на роки (завершується другий вік великої війни), а комусь і взагалі нікуди повертатися – їхні міста і села повністю зруйновані загарбниками.

Отже, знайшовши такий-сякий прихисток, переселенці почали облаштовувати побут. І насамперед шукати школи, дитсадки, гуртки та інші можливості для навчання і дозвілля для своїх зранених, наляканих, постраждалих від війни дітей. Тож для них гостинно відкрили двері бібліотеки. Більше того, бібліотеки з готовністю відгукнулися на пропозицію співпраці з громадськими організаціями, однією з яких є «Джем-ШМ» – організація, яка, серед іншого, розвиває каністерапію – новий метод позитивного психосоціального і фізіореабілітаційного впливу на людей, які цього потребують.

Однією з перших на заклик про таку співпрацю відгукнулася сільська публічна бібліотека в Недобоївцях. У цій громаді, на відміну від багатьох інших, після реформи децентралізації зберегли мережу сільських бібліотек. Тож тут бібліотеки справді є острівцями згуртування. Коли «Карітас Чернівецької Єпархії» розпочав реалізацію проєкту «Долаючи розломи для соціального згуртування у постраждалих від війни громадах», керівництво Недобоївської територіальної громади одразу підписало ме-

морандум про співпрацю, і згодом на конкурс міні-грантів надійшла проєктна заявка від місцевої бібліотеки у співавторстві з ГО «Джем-ШМ». Заявка була підтримана конкурсною комісією.

Сама назва проєкту «Як в громаді дружно жити – нас нікому не зломити!» говорить про намір сприяти соціальній згуртованості в громаді. Цієї мети досягали шляхом психологічної стабілізації та трансформації конфліктів між ВПО і іншими групами, які мешкають в громаді. А відповідні заходи проводили у затишній залі бібліотеки. За кошти міні-гранту закуплене обладнання і канцтовари.

Спільне висадження синіх і жовтих тюльпанів на клумбі перед бібліотекою відбулось із залученням численних учасників – творчих дітей із гуртків самодіяльності, їхніх батьків, бібліотекарів із книгозбірень різних населених пунктів громади, родин вимушених переселенців. Ця подія і стала святом початку реалізації проєкту.

Розкішний національний одяг, квітчасті хустки-турпани, улюблений козацький музичний інструмент бандура – усе це створило атмосферу урочистості. Бібліотекарі розповідали цікаві історичні факти про свої села, діти співали і демонстрували акторські таланти, а потім усі разом із задоволенням висаджували цибулинки тюльпанів. Це символізувало, що ВПО, які мешкають в громаді, також «пустили коріння» на новому місці.

А завершили свято першим заходом згуртування в цьому проєкті – заняттям з каністерапії. Керівниця ГО «Джем ШМ» Антоніна Гошовська привела для недобоївських малюків своїх чотирилапих фахівців з психосоціальної реабілітації собак Аліску та Бусю.

«Наші собаки вміють виконувати команди. І діти, на яких вплинула війна, переконавшись, що можуть контролювати собаку, усвідомлюють, що в силі взяти під контроль і себе, свої емоції, страхи і тривоги, – пояснює пані Антоніна принцип позитивного ефекту каністерапії. – Також ми практикуємо вправу, коли діти читають собаці. Собака їх не підганяє, не виправляє, не критикує – вона просто слу-

хає. А діти утверджуються у своїх здібностях і можливостях».

Після першого заходу згуртування у бібліотеці події проводяться ще і ще. Як і в межах проєкту «Долаючи розломи», так і поза ним. Це і зустрічі із фахівцями різних напрямів на запит громади (з психологом на тему роботи з дітьми з інвалідністю, з медичним психологом на тему подолання наслідків психотравми, з фахівцем із працевлаштування тощо), і заходи до певних дат чи подій, як от до Міжнародного дня української хустки.

Це означає, що проєкт дав свої плоди і з його завершенням не припиниться справа згуртування в цій громаді. Адже «як в громаді дружно жити – нас нікому не зломити!» – слова прості, але насправді дуже мудрі.

Зворотній зв'язок від учасників проєкту «Як в громаді дружньо жити – нас нікому не зломити!»

- «Продовжувати працювати в цьому напрямку»;
- «Всі заходи цікаві».

Історія 13. Простір нових можливостей «OpenEcoFriendlySpace»

- Місцева організація: Карітас Коломия
- Організація, що реалізовувала грант: Громадська організація «Покутський офіс розвитку територій»
- Проєкт: Простір нових можливостей «OpenEcoFriendlySpace»
- Область: Івано-Франківська
- Громада: Городенківська громада

Мета проєкту: *Створення умов для інтеграції вимушено переміщених осіб з-поміж дітей та молоді в Городенківській громаді завдяки дозвіллю, спілкуванню, обміну ідеями та розвитку лідерських якостей молоді.*

Під час написання історії працівники БФ «Карітас Коломия» поспілкувались з Ольгою Євченко, керівницею проєкту «OpenEcoFriendlySpace».

Громадська організація «Покутський офіс розвитку територій» працює від 2021 року і бере активну участь у житті громади, а від 2022-го свою основну діяльність зосередила на допомозі внутрішньо переміщеним особам, які мешкають в Городенківській та Чернелицькій громадах. У команді організації 8 осіб, двоє з яких захищають нашу країну.

Керівниця проєкту «OpenEcoFriendlySpace» Ольга Євченко, з Лівобережжя Херсонщини з родиною прибула в Городенківську громаду з окупованої території в червні 2022 року. Ольга була адміністратором ЦНАПУ, тому її основна діяльність – допомога людям. У Городенці пані Ольга прийшла до міської ради і запитала, чи потрібна допомога, юридична (за фахом юрист), психологічна чи фізична. Її познайомили з ГО «Покутський офіс розвитку території», з волонтерами, які запропонували їй долучитись до реалізації проєкту «Ігротека. Простір для молоді». Для героїні історії, як для адміністраторки ЦНАПУ, це було вперше.

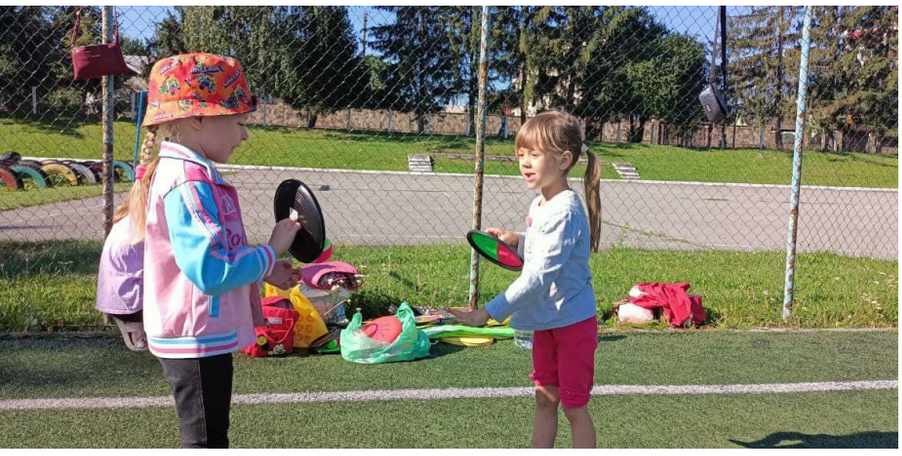
Громадська організація «Покутський офіс розвитку територій» багато робила для згуртування громади: надавала гуманітарну допомогу, організовувала різні заходи для психологічної підтримки населення. Також команда зробила соцопитування серед сформованих груп людей про те, що потрібно ВПО для адаптації. Тож коли працівниця хабу Карітас Городенка пані Надія запросила на презентацію проєкту «Долаючи розломи», пані Ольга вже мала ідею.

На території Городенківської громади проживає понад 7000 молодих людей віком від 14 до 40 років та 579 внутрішньо переміщених осіб, проте немає простору для якісного дозвілля, а також облаштованої зони на відкритому повітрі для культурно-просвітницьких заходів, які б сприяли обміну ідеями, активізували молодь та допомогли розвинути активні лідерські навички, інтегруватися в громаду.

Ольга запропонувала проєкт «OpenEcoFriendlySpace», оскільки, на її думку, не тільки внутрішньо переміщені особи, а й місцеві мешканці важко сприймають нинішній час. Його суть – створити простір, де люди могли б зустрітися і перезавантажитися психологічно.

Два заходи організували ще до початку проєкту – скетч-пікнік та кетчбол.

12 серпня, у Міжнародний день молоді, у парку організували кінопоказ, оскільки в Городенці немає кінотеатру. На нього зареєструвалося 37 осіб, а прийшло понад 60. Дивилися український фільм «Сторожова застава». В рамках проєкту закуплено екран, проектор, з ігор – бадмінтон, кетчбол.

Організували 14 заходів. Було малювання на мольбертах, глинотерапія, спортивний день, квест. На заходи щоразу приходить щонайменше 15 учасників.

Після майстер-класу української вишивки сформувалися групи майстринь, виникла потреба зустрічатися, а одна учасниця, яка до цього соромилася виставляти

свої вироби, почала продавати їх в інтернеті.

Незвичною була екозустріч «Міжнародна ніч кажанів» у Городенці, де є костел Пресвятої Богородиці, у підвалах якого вони живуть. Спочатку дітям розказали про особливості рукокрилих, а потім показали їх вживу, пояснили, що вони не такі страшні, а маленькі та вразливі. Діти отримали тематичні наклейки, магніти, розмальовки, плакати і дізналися, як берегти цих тваринок, яких занесено до Червоної книги. Усе це провела екоосвітянка Дністровського ландшафтного парку, який є партнером організації.

Проєкт сприяв дружнім зустрічам, створенню гуртків. Завдяки заходам люди повірили в себе. Щоразу були нові і нові учасники, тому команда проєкту планує рухатися далі, шукати приміщення, щоб мати змогу організовувати заходи незалежно від погоди та сезону.

Пані Ольга щаслива від того, що люди перезавантажуються та стабілізують свій психоемоційний стан завдяки проєкту «OpenEcoFriendlySpace».

Під час опитувань учасники заходів проєкту «OpenEcoFriendlySpace» оцінили їх наступним чином:

- 93,8% зазначили, що захід був цілком корисним для них;
- 99,4% зазначили, що тема заходу була цілком або скоріше актуальною;
- Всі учасники були задоволені якістю надання послуг;
- Більше половини учасників заходів розширили коло свого спілкування, а 36% опитаних повідомили, що змогли посилити взаємодію з іншими членами громади;
- Учасники зазначили, що з радістю відвідають наступні заходи: творчі майтер-класи, арт-терапевтичні заходи.

Історія 14. «Щасливе дитинство без бар'єрів»

- Місцева організація: Карітас Одеса
- Організація, що реалізовувала грант: Громадська організація «ДіяТи разом»
- Проєкт: «Щасливе дитинство без бар'єрів»
- Область: Одеська
- Громада: Старокозацька сільська територіальна громада

Мета проєкту: *налагодження соціально та культурній інтеграції дітей ВПО та малозабезпечених сімей до життя в громаді, шляхом проведення культурно розважальних заходів на відкритому просторі.*

Під час написання історії працівники БФ «Карітас Одеса УГКЦ поспілкувались з представницями ГО «ДіяТи разом»: головою ГО пані Домною та членкинею організації пані Анастасією.

Проєкт «Щасливе дитинство без бар'єрів» створений для налагодження соціально-культурної інтеграції дітей ВПО та малозабезпечених сімей до життя в громаді шляхом проведення культурно-розважальних заходів на відкритому просторі.

Зі слів Домни, до реалізації своєї мети вони йшли довго. ГО «ДіяТи разом» створена у Старокозацькій громаді у 2023 році, тож і проєкт «Щасливе дитинство без бар'єрів» реалізовується не так давно.

Це перший проєкт, який реалізовується в громаді, але точно не останній. ***«"ДіяТи разом" – перша та на сьогодні єдина громадська організація в громаді, яка займається цією діяльністю. Віримо, що проєкт матиме продовження та призведе до багатьох позитивних змін»***, – говорить Домна.

Домна згадала, що саме стало поштовхом для створення проєкту «Щасливе дитинство без бар'єрів»:

«Я пам'ятаю, як мій чоловік прийшов на посаду в сільську раду і в силу своїх повноважень у нього були виїзди в неповні, малозабезпечені сім'ї, сім'ї в складних обставинах життя. Якось приїхав і говорить, що є мама, в якої щось не те з документами і вона не може подати на виплати, й у них зовсім не вистачає коштів. Сім'я хороша, а дитині немає чого одягнути й хлопчик не може відвідувати школу. Тоді у нас був магазин одягу, ми повністю його одягнули, але він знову не пішов до школи. У мене

був шок, ми три молоді мами сиділи зі слізьми на очах і не розуміли. Ми все дали, чого ж ти не пішов? Тоді я запропонувала чоловікові, щоб з цією сім'єю попрацював психолог, адже хлопець мав страх, що до нього будуть погано ставитися. Але штатні психологи всі зайняті, тому чоловік запропонував, щоб ми створювали ГО, запрошували психологів».

Тож стало зрозуміло, що ситуацію змінить лише глобальний підхід: робота з психологом та викорінення стереотипів у місцевого населення щодо дітей з малозабезпечених, багатодітних сімей.

Домна і Анастасія вважають, що в цій ситуації треба «не дати рибу, а дати вудку, щоб хлопчик сам захотів піти до школи, бо в нього існує бар'єр: "не піду до школи, я боюсь, я соромлюся"».

Тож **проєкт створений для об'єднання дітей як ВПО, так і з малозабезпечених та повних сімей місцевих мешканців. Мета одна – стерти межі у спілкуванні між ними.**

«Наша мета – нове покоління громади без тавра, стереотипів; об'єднана спільною метою та згуртована молодь», – команда ГО «ДіяТи разом». В громаді реалізовано 4 культурно-розважальних заходи: перегляд та обговорення мультфільмів.

«До початку перегляду ми завжди запитуємо діток, які мультфільми вони переглядали вдома і які б хотіли переглянути разом. І тут відразу відчувається, чи батьки вмикають дітям мультфільми чи ні, бо ті, хто знає багато мультиків, починають обговорення, а ті дітки, які їх не дивляться вдома, не знають як себе поводити. Для них це щось нове. А от вже після перегляду вони починають самі ділитися враженнями, який герой більше сподобався, який ні і чому саме. Кожного разу дітки запитують, який завтра буде мультик», – ділиться враженнями Анастасія.

Домна від початку проєкту радіє від того, як дітки розкриваються, як стираються бар'єри у спілкуванні між ними. Анастасія згадує, як в перші дні на заході діти були

сором'язливі, закриті, а під кінець заходу вони розслабились, почали брати участь у всіх конкурсах. Тому команда планує продовжувати працювати надалі в цьому напрямку.

Проєкт закохав в себе і місцевих, і ВПО, запалюючи серця добром – кожен хоче зробити хоча б щось, щоб долучитися до ініціативи. На останньому заході взяли участь більше сімдесяти дітей.

«Ми вчимо діток долати бар'єри, не ставити тавро на людині, якщо вона не така як ви, не забезпечена так як ви. Треба виховувати здорову молодь, психологічний клімат в групі, в якій знаходяться діти»,– вважає Домна.

Даний проєкт допоміг зменшити напруженість між мешканцями громади, подолати бар'єр у спілкуванні між дітьми з сімей з різним достатком, відкриває нові можливості не тільки для діток, але й дорослих.

Під час опитувань учасники заходів проєкту «Щасливе дитинство без бар'єрів» оцінили їх наступним чином:

- Всі опитані учасники заходів відмітили їх користь та актуальність для себе та своїх дітей, а також зазначили, що були задоволені якістю наданих послуг в рамках проєкту;
- Учасники зазначили, що з радістю відвідають всі заходи, що стосуються дозвілля дітей;

Історія 15. «Розширення роботи молодіжно-дитячого центру для ВПО»

- Місцева організація: Карітас Волинь
- Організація, що реалізовувала грант: Парафія свв. Верховних апостолів Петра і Павла м Здолбунів УГКЦ Луцький екзархат
- Проєкт: «Розширення роботи молодіжно-дитячого центру для ВПО»
- Область: Рівненська
- Громада: Здолбунівська територіальна громада

Мета проєкту: *розширення роботи сімейного простору для сімей ВПО. Надати можливість ВПО краще адаптуватися на новому місці. Надати можливість дітям з числа ВПО краще адаптуватися в новому середовищі та психологічно відновитися від душевних ран завданих окупацією їх малої батьківщини.*

Під час написання історії працівники БФ «Карітас Волинь» поспілкувались з отцем Іваном Хмілем, директором БФ «Карітас Рівне».

Ідея створення простору виникла, коли почалось повномасштабне вторгнення і пішов великий потік ВПО. Постала потреба у наданні допомоги тим людям, які втратили свою малу батьківщину, домівку, роботу, звичне життя. Місцева громада намагалася прийняти і допомогти в поселенні і розселенні. У співпраці з благодійним фондом «Карітас-Волинь» активно розпочали надавати допомогу продуктовими наборами і засобами гігієни.

Парафія святих верховних апостолів Петра і Павла організувала сімейний простір, де мами і бабусі могли залишити дітей, адже завжди і всюди брали їх з собою. Маючи невеликий парафіяльний дім, почали збирати дітей, щоб грати ігри з дітьми, а дорослі могли попити чай і скуштувати тістечка, поговорити про наболіле в невимушеній атмосфері. Почали шукати, хто буде проводити активності. Відгукнулось багато парафіян і дуже багато ВПО. Вони дуже хотіли себе відчувати потрібними і докласти свою частину в перемогу, саме вони розуміли наскільки це важливо і потрібно таким дітям.

За кошти гранту придбали пензлі, фарби, папір, олівці, фломастери, спортивне обладнання: гантелі і гімнастичні м’ячі, скакалки, диски для занять фітне-

су. Майже щодня відбувались заняття за складеним графіком роботи. У програмі простору були такі секції: підготовка до школи, англійська мова, навчання гри на гітарі, арт-терапія. Вік учасників від 4 до 17 років, які розділили на три вікові категорії. Більш ніж 50 дітей відвідали простір. В суботу, один раз в місяць для матерів проводились зустрічі «Кулінарне чаювання». В неділі – день розваг і чаювання. Місцева жителька погодилася і проводить на волонтерській основі для матерів фітнес. За рахунок гранту ми змогли розширити і доповнити більше можливості працювати з більшою кількістю людей і покращити матеріальну базу простору.

Позитивним впливом отримання гранту є комунікація з потребуючими, через яку діти стали більш відкритими, почали бачити життя знову в яскравих фарбах, відчувати дитинство. І разом з тим є план розвинути цей простір у місті Рівне, так як там є люди, які готові працювати.

Створивши і покращивши комфортний простір для проведення дозвілля дітей з сімей ВПО, команда проєкту зробила акцент на значущості кожної людини окремо, об’єднувала громаду міста через заходи і створювала відчуття прийняття.

На думку людей, які реалізовували ідею, проєкт допоміг об’єднати ВПО, так як вони самі організовувались і гуртувались, координуючи свої дії.

Учасники проєкту «Розширення роботи молодіжно-дитячого центру для ВПО» пройшли анкетування, результати якого коротко можна підсумувати наступним чином:

- Всі учасники відмічають актуальність та користь від відвідування заходів; Кожен опитаний відчув повагу від працівників організації;
- 67% респондентів відмітили, що завдяки заходам проєкту розширили коло свого спілкування; 50% посилили взаємодію з іншими членами громади.
- Серед заходів, що цікавлять респондентів у майбутньому: англійська мова для дорослих та екскурсії рідним краєм.

Історія 16. «Створення сімейного табору дозвілля у Городоцькій громаді для місцевих жителів та внутрішньо переміщених осіб, які наразі проживають у містечку»

- Місцева організація: Карітас Хмельницький
- Організація, що реалізовувала грант: Громадська організація «Медія агенція "Городок"»
- Проєкт: «Створення сімейного табору дозвілля у Городоцькій громаді для місцевих жителів та внутрішньо переміщених осіб, які наразі проживають у містечку»
- Область: Хмельницька
- Громада: Городоцька територіальна громада

Мета проєкту: *інтеграція сімей (дітей та дорослих) із числа ВПО у Городоцькій громаді, посилення соціальної згуртованості серед молоді громади. В рамках проєкту створено сімейний табір дозвілля у Городоцькій громаді для місцевих жителів та внутрішньо переміщених осіб, які наразі проживають у містечку. Діяльність такого табору, завдяки спілкуванню у неформальній обстановці, допомогла легко інтегруватися ВПО у громаду та сприяла соціальній згуртованості серед молоді. Окрім того табір став місцем активного простору та самореалізації для підлітків.*

Під час написання історії працівники БФ «Карітас Хмельницький» поспілкувались з керівницею проєкту Наталією Попович.

ГО «Медіа агенція "Городок"» офіційно зареєстровано у квітні 2022 року. За цей час у громаді реалізовано декілька соціальних проєктів. Усі на волонтерських засадах у консорціумі із партнерами. Зокрема:

- організація літнього табору дозвілля для дітей та підлітків тривалістю 2 тижні на базі храму Святого Юрія УГКЦ м. Городок спільно із парафією храму. Рік реалізації – 2022 р.
- організація благодійного ярмарку спільно із БФ «КК Фундація» та медійний супро-

від. Рік реалізації – 2022 р.

- підтримка незалежних медіа спільно з The Fix Media Foundation (Нідерланди). Рік реалізації – 2022 р.

В рамках проєкту створено сімейний табір дозвілля у Городоцькій громаді для місцевих жителів та внутрішньо переміщених осіб. За два місяці проєкту у громаді було проведено комплекс розважально-пізнавальних заходів для дорослих та дітей та 4 психологічні тренінги. Всього – 14 спільних активностей, які посилили соціальну згуртованість дорослих та молоді громади, допомогли інтегруватися діткам із числа ВПО, було створено можливості для задоволення дітьми своїх культурних та освітніх інтересів, весело та з користю провести канікули.

Ідея реалізувати даний проєкт виникла тому, що наразі у Городоцькій громаді проживає понад 3 тисяч ВПО. Лише у місті Городок проживає 600 сімей із дітьми. На жаль, часто у молоді, яка проживає у невеликих містечках, обмежений вибір дозвілля, особливо влітку. Враховуючи те, що з міркувань безпеки цього року не було передбачено організацію дозвілля дітей у форматі літніх таборів при освітніх закладах, прагнули створити сімейний табір відпочинку на базі храму УГКЦ у Городку. Варто зазначити, що при храмі УГКЦ такий табір існує вже чимало років, проте через матеріально-технічне забезпечення він працював лише п’ять днів кожного року у серпні.

Придбавши необхідний інвентар, зєявилась можливість забезпечити функціонування табору протягом двох місяців. Психолог проводила психологічні тренінги, організовували різноманітні майстер-класи та розважальні заходи. На волонтерських засадах залучені аніматори з числа студентів та фахівці відповідних сфер діяльності для проведення майстер-класів (кравчиня, пекар-кондитер, пасічник, еколог).

Шість разів був організований перегляд кінофільмів, двічі сімейні пікніки, чотири майстер-класи в рамках проєкту, а також додатково майстер-клас із бджільництва та благодійний ярмарок.

Партнером нашої ГО у цьому проєкті виступала Релігійна організація «Релігійна громада (парафія) Святого Великомученика Юрія Переможця Кам’янець-Подільської єпархії УГКЦ м. Городок Хмельницького району Хмельницької області».

В рамках проєкту у громаді створено освітній та культурний простір для сімей та молоді, де зникли різні стереотипні

поділи суспільства: у таборі об'єдналися представники різних спільнот, соціальних сфер, віросповідання та культурних вподобань. Під час тренінгів із психологинею ВПО та вразливі мешканці напрацювали механізм взаємодії.

В першу чергу, табір – це налагодження комунікації та посилення згуртованості жителів громади, а також це зайнятість для дітей; духовний і моральний розвиток як дорослих, так і дітей; міжкультурний обмін між людьми з різних регіонів України та розвінчування стереотипів.

Спільні активності завжди об'єднують та показують, що між нами є багато спільних інтересів, незважаючи від того, де ми проживаємо та чим займаємося. Також проєкт працював і в напрямку згуртування самої сім'ї, бо часто діти займаються вдома своїми справами, а дорослі – своїми. А під час проєкту спільні активності відкривали нові форми спілкування.

На думку організаторів, в майбутньому для громади було б важливо впровадити вузькопрофільні проєкти для молоді: різноманітні гуртки (комп'ютерні технології, журналістики, скаутські), а також сімейного дозвілля.

Учасники проєкту «Створення сімейного табору дозвілля у Городоцькій громаді для місцевих жителів та ВПО, які наразі проживають у містечку» пройшли анкетування, результати якого коротко можна представити наступним чином:

- Всі учасники зазначили, що захід в рамках проєкту був корисним для них. 94% опитаних відмітили актуальність тематики заходу для себе;
- Всі респонденти відмітили, що завдяки заходам проєкту розширили коло свого спілкування, а 94% учасників посилили взаємодію з іншими членами громади.
- 100% опитаних на питання «Наскільки ви задоволені якістю наданих послуг?» обрали варіант відповіді «цілком задоволений/на».
- Серед заходів, що цікавлять у майбутньому, учасники відмітили екскурсії, психологічні заняття та тренінги, в тому числі і з підвищення стресостійкості.

Історія 17. Облаштування простору для дозвілля та творчого розвитку в приміщенні резиденції Григорія Хомишина

- Місцева організація: Карітас Івано-Франківськ
- Організація, що реалізувала грант: Богородчанський парафіяльний осередок «Карітас. Ти не один» при парафії святого апостола Івана Богослова
- Проєкт: Облаштування простору для дозвілля та творчого розвитку в приміщенні резиденції Григорія Хомишина
- Область: Івано-Франківська
- Громада: смт. Богородчани

Мета проєкту: *облаштувати безпечну і комфортну зону для проведення творчих занять, психологічних тренінгів, відпочинку шляхом придбання м'яких крісел-груш, модульної стінки, столів, роздаткових матеріалів. Залучити більшу кількість людей для згуртованості та інтеграції ВПО в громаду.*

Під час написання історії працівники БФ «Карітас Івано-Франківськ» поспілкувались з Галиною Саранчук, керівницею проєкту «Облаштування простору для дозвілля та творчого розвитку в приміщенні резиденції Григорія Хомишина».

Основною метою даної ініціативи було облаштування комфортного та сучасного осередку для дітей різних вікових категорій, людей з інвалідністю та дружин військовослужбовців, котрі будуть почуватися в безпеці, відчувати дружню підтримку та розвивати свою творчість.

Ця ініціатива сприяє декільком важливим аспектам:

Інтеграція ВПО та місцевих мешканців.

На спільних зустрічах та майстер-класах діти об'єднані однією роботою, знаходять спільні теми для спілкування та порозуміння, проводять час у групі та вчаться працювати в команді.

Робота з молоддю з інвалідністю.

Кожен четвер в осередку присвяченій роботі та адаптації молоді з інвалідністю у Богородчанську спільноту. Працівники проєкту створюють безпечне середовище для спілкування та ігор, у котрих приймає участь молодь не лише даної громади, але й сусідніх. Спеціалісти проводять кулінарні майстер-класи, навчання за програмою, фізичні вправи та багато іншого.

Співпраця зі школою.

У громаді працюють 2 ліцеї, з котрими налагоджена співпраця і осередок відкритий для школярів.

В рамках співпраці планують переглядати фільми зі шкільної програми і залучати молодь для навчання у групах. Особливо багато школярів відвідують осередок одразу після уроків, де вони спільно виконують домашнє завдання, спілкуються та весело проводять час.

Залучення дружин військовослужбовців.

Незважаючи на те, що деякі дружини зараз переживають дуже важкий емоційний стан і не завжди готові виходити на контакт, було проведено 2 психологічні тренінги з цією групою. Також планують проводити майстер-класи з використанням вощини та оргскла.

Завдяки гранту були проведені майстер-класи, арт-терапія, духовні бесіди та психологічні тренінги, реалізовані заходи до дня Святого Миколая, вечорниць тощо.

Зворотній зв'язок від учасників проєкту «Облаштування простору для дозвілля та творчого розвитку в приміщенні резиденції Григорія Хомишина»

- «Все на вищому рівні»;
- «З гарним настроєм продовжуйте!!!»;
- «Більше заходів, конкурсів, навчальні майстер-класи»;
- «До мене ставилися з повагою».

Історія 18. «Поміж книг»

- Місцева організація: Карітас Івано-Франківськ
- Організація, що реалізувала грант: Спаська сільська рада Калуського району Івано-Франківської області
- Проєкт: Поміж книг
- Область: Івано-Франківська
- Громада: Спаська

Мета проєкту: *створення комфортного простору для дорослих і дітей, шляхом закупівлі нових меблів та техніки. Одночасно з цим, організовуються тренінги, навчальні семінари та майстер-класи, що сприяють об'єднанню спільноти, згуртуванню ВПО та місцевого населення.*

Під час написання історії працівники БФ «Карітас Івано-Франківськ» поспілкувались зі Світланою Гелин, начальником відділу економіки інвестицій та зовнішніх зв'язків Спаської сільської ради.

Життя в сільській місцевості має свої виклики, особливо для дітей та дорослих, які часто відчувають відсутність простору для спільного відпочинку та розвитку. Однак проєкт допоміг вирішити питання комфортного місця для зустрічей та заходів.

Колектив ініціативи налічує п'ять осіб, які працюють в бібліотеці та допомагають організувати різноманітні заходи для громади, починаючи з краєзнавчого гуртка та закінчуючи читальними вечорами, вони докладають зусиль для залучення інтересу громади до культурно-освітніх подій.

Однією з основних проблем було застаріле обладнання та меблі, які не оновлювались вже досить давно. За допомогою отриманого гранту вдалося придбати нові меблі, фліпчарт, кольоровий принтер та акустичну систему, яку вже вдалось випробувати, переглядаючи мультфільм «Мавка». Це стало важливим кроком для створення сучасного та комфортного місця для громадських заходів.

Проєкт не обмежувався лише оновленням меблів. За час його реалізації було проведено вісім семінарів та п'ять тренінгів. Тренінги охоплювали різні теми, такі як можливості для ВПО, пошук ресурсів, спілкування з військовими та їх родинами, а також робота з дітьми, які пережили травматичний досвід.

В рамках акції «Незламність – мужність поколінь» команда організовувала тренінг, спрямований на виховання патріотизму. Проведений був також майстер-клас з плетіння маскувальних сіток та виготовлення брелків із символікою громади, такою як пташка боривітер. Ці ініціативи сприяють не лише творчому розвитку, але й утвердженню цінностей серед молоді.

Додатково було проведено семінари з питань протидії торгівлі людьми та шахрайству для дітей. Учасники отримали практичні навички, які стануть корисними в їхньому повсякденному житті.

Організатори не обмежилися лише теоретичними навичками. Багато уваги було приділено реальним практикам та заходам, які сприяють зміцненню громади. Як наприклад під час дводенного семінару «Обійняти, зрозуміти, допомогти», котрий включав в себе зустрічі з психологами, рефлексії, реальні практики та ігри, створюючи платформу для взаєморозуміння в родині та надання підтримки учасникам. Ініціативи такого роду сприяють психосоціальному розвитку та зміцненню громадських зв'язків.

Спільнота прагне вдосконалювати та розширювати свої зусилля, враховуючи потреби мешканців.

Гранти направлені на покращення інфраструктури в громадах та доступу до соціальних послуг

Історія 19. «Велосипеди для надання якісних соціальних послуг населенню громади»

- Місцева організація: Карітас Кам'янське
- Організація, що реалізовувала грант: Громадська організація «Молодіжна організація "Корінь екології"»
- Проєкт: «Велосипеди для надання якісних соціальних послуг населенню громади»
- Область: Дніпропетровська
- Громада: Криничанська територіальна громада

Мета проєкту: *Придбання велосипедів для надання якісних соціальних послуг населенню громади.*

Під час написання історії працівники БФ «Карітас Кам'янське» поспілкувались з начальником відділу економічного розвитку, проєктного менеджменту та ін-

вестицій Криничанської селищної ради Ольгою Бурхович.

Існування та діяльність громадських організацій можливе без участі органів місцевої влади, так само як і органи місцевої влади можуть функціонувати без участі громадських організацій. Але коли і влада, і громадські організації об'єднують свої зусилля у реалізації спільних проєктів, то виграють всі – і мешканці громади, і суспільство в цілому. Адже спільна робота державних і громадських організацій на благо людей сприяє також розвитку соціальної згуртованості. Приклад такої співпраці бачимо в історії реалізації проєкту в Криничанській громаді.

Свою діяльність громадська організація «Молодіжна організація "Корінь екології"» розпочали в 2017 році. Організація налічує 10 учасників, головою організації є Михайло Троценко. Ініціативи молодіжної організації направлені на покращення екологічної ситуації в Україні в цілому і в Криничанській громаді безпосередньо. Впровадження екологічного руху в громаді розпочалося з реалізації еко-сумок в рамках акції «Придбай еко-сумку – зменш використання поліетилену». У 2019 році команда «Корінь екології» стали переможцями конкурсу міні-грантів програми «U-LEAD з Європою» з проєктом «Сміття. Погляд під іншим кутом». Цей проєкт включав проведення для населення громади тренінгів на екотематику та встановлення в с. Кринички баків для сортування сміття. Крім проєктної діяльності члени ГО «МО «Корінь екології» приймали участь у різноманітних конгресах та форумах, долучалися до стратегічного планування розвитку Дніпропетровщини, були співорганізаторами проведення місцевих заходів.

У Криничанській громаді діє комунальний заклад «Центр надання соціальних послуг» Криничанської селищної ради. Тут працюють 24 соціальних працівники, які обслуговують самотніх людей літнього віку, осіб з інвалідністю та маломобільних. Соціальні працівники надають послуги «догляду вдома» і повинні долати десятки кілометрів на день з одного куточка селища в інший, а це, звісно, займає і час, і сили. Тому надання цим працівникам у користування нових сучасних велосипедів, дало би можливість більш раціонально використовувати ресурси та надавати допомогу більшій кількості потребуючих. Так із запиту працівників виникла ідея проєкту – закупівля велосипедів.

Коли «Корінь екології» отримали грант,

то подальшу роботу в реалізації проєкту взяла на себе пані Ольга. Вона активно спілкувалася з соціальними працівниками Центру, разом обирали потрібну модель велосипеда. На сьогодні велосипеди придбали і передали «Центру надання соціальних послуг», а щасливі працівники вже відвідують своїх підопічних на новому транспорті.

КЗ «Центр надання соціальних послуг» Криничанської селищної ради наразі надає послуги у трьох громадах Кам'янського району: Криничанській, Затишнянській та Божедарівській, тому дія проєкту розповсюдилася на мешканців цих громад. Під опікою соціальних працівників знаходяться і місцеві мешканці, і внутрішньо переміщені особи. Особливо, важливою є допомога людям, які постраждали внаслідок воєнних дій і змушені були покинути свої домівки. Такі люди літнього віку мають велику потребу у соціалізації на новому місці проживання і працівники Центру своєю роботою показують, що ті не лишися наодинці з проблемами, що є постійна підтримка і допомога.

Позитивний вплив проєкту спостерігається серед мешканців громади. Придбання нових велосипедів для обслуговування потребуючого населення значно полегшило роботу соціальних працівників. Люди, які потребують домашньої опіки отримують належні послуги і вчасну допомогу. Завдяки поповнення велопарку в Центрі надання соціальних послуг працівники тепер продуктивніше використовують робочий час, можуть відвідувати більшу кількість потребуючих або ж частіше.

Щодо майбутніх ініціатив та ідей щодо згуртованості у громаді пані Ольга замислюється: «Є багато ідей, наприклад, згуртувати ще більше громаду можна було б завдяки створенню сучасного парку на території Криничанської громади, де діти і дорослі проводили б свій вільний час. Однак, на сьогодні більшість мешканців вважають неактуальною цю ініціативу і говорять, що всі кошти і зусилля повинні бути спрямовані на перемогу України».

Під час опитувань отримувачі послуг в рамках проєкту «Велосипеди для надання якісних соціальних послуг населенню громади» оцінили їх наступним чином:

- Всі відмітили користь наданих послуг та їх актуальність для себе;
- Всі учасники опитування були задоволені якістю надання послуг;
- Додатково всі отримувачі послуг відмічають повагу, з якою співробітники надавали соціальні послуги;

Історія 20. «Щасливий гурт у єдності справ – Красносілка сьогодення»

- Місцева організація: Карітас Одеса
- Організація, що реалізовувала грант: Громадська організація «Молодіжний вектор розвитку» (NGO «Youth development vector»)
- Проєкт: «Щасливий гурт у єдності справ – Красносілка сьогодення»
- Область: Одеська
- Громада: Красносільська сільська територіальна громада

Мета проєкту: *підвищити рівень соціалізації постраждалих родин з дітьми із числа ВПО та місцевих жителів, які проживають у важкій життєвій ситуації, самотніх мам та багатодітних родин та розширити їх потенціал щодо чутливості до переживань стресу та конфліктів шляхом створення безпечного та привітного місця – дитячого розважального (розвиваючого) майданчика для дітей у «житловому масиві» с. Красносілка Одеського району Одеської області.*

Під час написання історії працівники БФ «Карітас Одеса УГКЦ» поспілкувались з: пані Ксенією, членкинею ГО «Молодіжний вектор розвитку» Красносільської сільської територіальної громади Одеської області; пані Євгенією, комунікаторкою Красносільської сільської ради; пані Оленою, заступницею сільської голови Красносільської сільської ради

Проєкт «Щасливий гурт у єдності справ – Красносілка сьогодення» – це створення безпечного та привітного місця – дитячого розважального (розвиваючого) майданчика у житловому масиві с. Красносілка Одеського району Одеської області з метою підвищення рівня соціалізації постраждалих родин з дітьми із числа ВПО та місцевих жителів, які проживають у важкій життєвій ситуації, самотніх мам та багатодітних родин та розширити їх потенціал щодо чутливості до переживань, стресу та конфліктів.

Ксенія зі своєю командою постійно проводять моніторинг тем, проблем, які турбують людей. Роблять це з метою покращення життя в громаді, згуртування місцевих мешканців, ВПО, репатріантів.

«Можливо це місцеві, які не всім забезпечені, ті хто приїхав у нашу громаду, і зрозуміли, що треба звернути увагу на тему, яка була б якоюсь мірою частинкою матеріального блага – майданчик, і щоб несла таку атмосферу доброзичливості, згуртування, де б люди змогли отримати можливість додатково спілкуватися один з одним. Тому що в природі кожної людини важливим є жити в суспільстві, а не бути

ізольованим від нього. Таких місць не буває достатньо, тим більше, що територія громади обширна і є в нас такий район двоповерхових будинків, в яких проживає велика кількість людей. Хочеться покращити їх проживання в такому районі, тим більше там багато ВПО. Ми вирішили, що така ідея буде найкращою. Саме в цьому місці і місцеві, і люди, які приїхали в громаду, зможуть ділитися своїми проблемами, радощами, знімати стрес, в якому ми всі сьогодні знаходимося».

Вивчення потреб місцевої громади та проведене опитування батьків і дітей як серед місцевих, так і серед ВПО, допомогли команді визначити соціально-культурні та інфраструктурні складові проблем та побажань.

На думку Ксенії, у людей, які вимушено залишили рідні домівки через війну, виникають різні соціально-гуманітарні проблеми. Втрата зв'язку з близькими призводить до самотності та ізоляції, втрата будинку та рідних – до травм та стресу. Труднощі в пошуку роботи ускладнюють інтеграцію в нове середовище.

Для поступового та безболісного інтегрування у громаду ВПО потребують допомоги та привітності з боку громадськості, спеціалістів, влади.

Ксенія вважає, що ідея облаштувати майданчик має соціально спрямований характер – недостатньо місць для відпочинку та фізичної активності дітей у густонаселеному районі села, який прийнято називати "житловим масивом" – комплекс двоповерхових багатоквартирних будинків, в якому проживає велика кількість родин із дітьми. У цьому комплексі знайшли свою нову домівку родини ВПО з дітьми, багатьом з яких повертатися нікуди.

Команда проєкту включає досвідчених фахівців із соціальної роботи з дітьми, психологів, спортивних тренерів та організаторів свят, які вболівають за долю Красносільської територіальної громади.

Ентузіазм та професіоналізм кожного учасника команди гарантували успішну реалізацію проєкту та досягнення поставлених цілей. За плечима членів ініціативної групи – досвід з виконання організаційних заходів та фінансового супроводу; досвід зі створення сприятливого середовища для розвитку, навчання та самореалізації молоді у громаді пліч-о-пліч з дорослими, підвищення соціальної згуртованості.

Реалізацію гранту розпочали з прозорої закупівлі дитячого майданчика; інформування щодо доступності участі дітей ВПО та місцевих жителів у заходах; організації спільних заходів за участю жителів «житлового масиву», в тому числі родин ВПО, громадськості, представників сільської ради з благоустрою ділянки після встановлення дитячого майданчика; організації спортивних заходів, групових ігор та розваг для постраждалих від війни людей з метою зміцнення їхнього фізичного та психічного здоров'я, відновлення

втрачених навичок та умінь, а також розвитку нових, соціальної адаптації; виявлення при комунікації з ВПО потреб у допомозі психологів, юристів, соціальних співробітників органів місцевого самоврядування та старостинського округу.

Цей майданчик встановлений на житловому масиві і там проживає 1500 тисячі людей, з них 500 дітей, які приходять з батьками, дідусями, бабусями.

На майданчику проведено три заходи для дітей, встановлено тенісний стіл, більярд, тренери проводять спортивні змагання з дітками.

Ксенія планує, щоб у співпраці з психологами проєкту «Крила майбутнього» на території майданчика організувати групи за філіжанкою кави.

«На сьогодні ВПО вже трішки розслабились, почали йти на контакт з місцевими, тому такі заходи будуть доречними».

На майданчику вже проведені такі заходи:

- 21.08. Організація заходу «Яскраве дитинство» з аквагримом та мильними бульбашками з метою соціальної адаптації дітей ВПО з місцевими дітьми.
- 22.08. Спортивні розваги з метою зміцнення фізичного та психічного здоров'я.
- 23.08. Ігрова програма «Веселі старти» з метою об'єднання різних груп дітей для налагодження комунікації із батьками дітей ВПО та батьків між собою, та взаємодії людей із оточуючим світом.
- 24.08. Огранізація творчого заходу «Малюємо Україну» з метою закладання основ для мирного співіснування в громаді та підтримки вразливих груп.
- 25.08. Спортивні розваги з метою зміцнення фізичного та психічного здоров'я.
- 26.08. Майстер-клас із виготовлення фігурок з кульок з метою зміцнення психічного здоров'я, відновлення втрачених навичок та умінь, а також розвитку нових та з метою соціальної адаптації.
- 27.08. Організація ігрової програми «В гостях у друзів» задля згуртованості та посилення мирного співіснування жителів громади, формування навиків комунікації.

«Це вперше створений привітний розважальний та розвиваючий дитячий майданчик у «кроковій» доступності. Вибране місце вже популярне для прогулянок та спілкування, територія вже облаштована зручним майданчиком. Цей майданчик допомагає дітям та дорослим проводити час з користю – діти спілкуються з однолітками, розвивають свої фізичні навички та вміння, дорослі розширюють коло знайомих, більше комунікують, соціалізуються, беруть участь у творчому розвитку

дітей. До проєкту залучені місцеві мешканці, влада, члени ГО, творчі тренери», – думка Ксенії.

У зв'язку з певними обставинами, люди стали закритими і відкритися дуже важко. Найголовніше в цьому проєкті – включеність усіх: можна бути байдужим, а можна бути включеним. Хтось на початку проєкту відносився недовірливо, потім з довірою, хтось від початку з довірою, хтось у принципі захотів взяти участь.

Прикладом може бути пані Наталя, яка приїхала з Очаківського району Миколаївської області близько року тому. Вдома вона залишалась до останнього – доки не прилетіло в дім сусідів. Разом з Наталею до Красносілки переїхали діти: сімнадцятирічна донечка та дев'ятирічний син. Призвичаїтися вдалося, на диво, швидко. Діти ходили на гуртки та збори, знайшли нових друзів. Зараз вона сама є учасником ініціативної групи, яка проводить заходи для дітей у рамках проєкту «Молодіжний вектор розвитку».

Тож на сьогодні практика проведення різноманітних заходів соціально-гуманітарного спрямування у громаді свідчить про широку включеність мешканців села до ініціатив громадськості та влади, спрямованих на допомогу ВПО.

Під час опитувань учасники заходів проєкту «Щасливий гурт у єдності справ – Красносілка сьогодення» оцінили їх наступним чином:

- 89% опитаних оцінили захід як «цілком корисний», а 11% як «скоріше корисний».
- Учасники відмітили актуальність тематик заходів особисто для себе та зручність проведення івенту;
- 95% відчували повагу від працівників організації при відвідуванні заходів;
- 95% респондентів відмітили, що завдяки заходам проєкту розширили коло свого спілкування; 89% посилили взаємодію з іншими членами громади.
- Серед побажань щодо форматів заходів на майбутнє учасники зазначили, що їм було б цікаво взяти участь у благодійному ярмарку.

Історія 21. «Соціальне служіння на Буковині. Простір для дітей»

- Місцева організація: Карітас Чернівці
- Організація, що реалізовувала грант: Релігійна громада парафія Святих Рівноапостольних Князя Володимира Великого та Княгині Ольги Чернівецької Єпархії УГКЦ міста Вашківці, Вижницького району Чернівецької області
- Проєкт: Соціальне служіння на Буковині. Простір для дітей
- Область: Чернівецька
- Громада: Вашківецька

Мета проєкту: *сприяти підтримці соціально незахищених людей Вашківецької громади із обладнанням вуличного спортивного дитячого комплексу для саморозвитку та фізичного здоров'я, шляхом об'єднання зусиль жителів місцевої громади.*

Працівники БФ «Карітас Чернівці» при написанні цієї історії поспілкувались з отцем Андрієм Куніцьким, який є парохом парафії Св. Рівноапостольних Володимира і Ольги в м. Вашківці.

Містечко Вашківці на Буковині у передгір'ї Карпат, попри те, що зовсім невеличке (близько 5,5 тисяч населення), відоме на всю Україну. Саме сюди в мирні часи з'їжджалися охочі з усіх усюд на Старий Новий рік (було донині у нас, на пострадянському просторі, таке поняття) подивитися на Переберію (або Вашківецьку Маланку). Це традиційне карнавальне дійство, яке проводилося щороку в ніч з 13 на 14 січня, напередодні Святого Василія.

Свято, очевидно, сягає ще дохристиянських часів, але не заборонялося Церквою, яка у Вашківцях має авторитет і численних вірян, адже в місті є не лише православна громада, а й православний жіночий монастир Святої Праведної Анни на так званій Анниній горі.

У рамках розвитку парафіяльної інфраструктури Чернівецької єпархії УГКЦ у 2020 році у містечку завершили будівництво парафіяльного будинку з двома катехитичними класами. Роботи тривали більше року під керівництвом священника отця Андрія Куніцького, і вже сам процес будівництва гуртував громаду і зміцнював бажання провадити якусь діяльність, окрім молитовної.

Тож коли отець з родиною оселився у зведеному будиночку, був готовий працювати з дітьми, знайшов однодумців – педагогів місцевої школи, які в позаурочний час разом допомагали охочим діткам з домашніми завданнями (така потреба виникла через тривале дистанційне навчання у зв'язку з епідемією Covid), а також організовували спільні перегляди повчальних художніх та мультиплікаційних фільмів, обговорення за чаюванням.

Наступним викликом для всіх, в тому числі для Вашківців і парафії УГКЦ стало повномасштабне вторгнення рф в Україну. У містечку знайшли прихисток багато вимушених переселенців із зон бойових дій. Три родини з дітками й досі живуть в катехитичних класах парафіяльного будинку, де на другому поверсі мешкає отець Андрій. Упродовж часу великої війни на парафії також здійснювали адаптацію дітей, які прибули до громади з районів бойових дій, і гуртували їх з місцевими дітками, проводячи для них спільні заняття, свята, різні активності.

Але громада вирішила не обмежуватися рамками катехитичних класів.

Спостерігаючи за активністю та поведінкою дітей під час занять, зважаючи на зручне розташування (біля школи), звернули увагу на потребу у зведенні спортивного майданчика, оскільки сучасні спортивні об'єкти відсутні на території громади. Адже майданчик – це мотивація до перебування на свіжому повітрі, зниження захворюваності, зміцнення імунітету, популяризація спорту. Йдеться про дітей різного віку, з родин різного соціального статусу і фінансових можливостей, та навіть з різних регіонів – зважаючи, що в містечку багато родин ВПО з дітьми.

І саме напередодні дня Святого

Миколая парафія УГКЦ Святих Рівноапостольних Володимира і Ольги відкрила у Вашківцях спортивний майданчик для всіх охочих.

Майданчик розташували поблизу місцевої школи, він відкритий і доступний для всіх. Тож і на його урочисте відкриття прийшло з пів сотні учнів, а також їхні батьки і навіть бабусі з дідусями. Це люди різних конфесій і з різних регіонів України.

Тож тепер можливостей зростати у великій дружній громаді стало ще більше. Вуличний спортивний комплекс просто неба – чудова альтернатива телевізору і комп'ютеру. Гімнастичні вправи (лазання по перекладинах та сітці, підтягування, робота з пресом) сприятимуть фізичному розвитку дитини.

А в настільний футбол та аерохокей з мінібільярдом можна грати незалежно від погоди – їх уже розташували у приміщенні дзвіниці, яка теж доступна усім охочим.

Тепер усі очікують результатів: зміцнення здоров'я юних вашківчан, розвитку їхніх спортивних талантів, віри в себе, об'єднання і згуртування, розбудови соціальних зв'язків як між дітьми, так і між їхніми родинами.

Історія 22. «Соціальна трапезна»

- Місцева організація: Карітас Чернівці
- Організація, що реалізовувала грант: Релігійна організація «Релігійної громади парафії на честь святого апостола Івана Богослова Чернівецької єпархії Православної Церкви України села П'ядиківці Кіцманського району Чернівецької області»
- Проєкт: Соціальна трапезна
- Область: Чернівецька
- Громада: Неполоковецька

Мета проєкту: *підвищити рівень соціалізації та відчуття домашнього затишку малозабезпечених верств населення – жителів територіальної громади та ВПО*

шляхом створення для них безпечного та затишного місця, де вони безкоштовно можуть пригоститися теплими обідами та поспілкуватися - а саме: Соціальної трапезної у допоміжному приміщенні Церкви Святого Івана Богослова у с. П'ядиківці.

Працівники БФ «Карітас Чернівці» поспілкувались з Валентиною Гнатієвною Ілюк, секретарем Неполоковецької сільської ради.

Співати і волонтерити на благо громади – разом!

У П'ядиківцях Неполоковецької тергромади облаштовують соціальну трапезну для потребуючих.

П'ядиківські молодички – це справжній бренд села! Вони не тільки разом співають у гурті «Берестяночка» (стара назва цього села – Берестя), співають в церковному хорі, беруть участь у всіх весільних традиціях (співати «до барвінку», який зривають нареченій на вінок, вінчальним «батькові і матці» – увечері, коли тих вшановують, а вони натомість роздають подарунки), а й допомагають родинам односельчан достойно провести в останню путь померлих родичів, беручи на себе організацію поминок у трапезній на церковному подвір'ї, а ще ось уже цілий рік готують і відправляють смаколики на фронт нашим захисникам.

Днями відправили 26-ту передачу, і лідерка цієї спільноти, жартівниця і балагурка, 74-річна Степанія Онуфріївна Пріньковська розповідає, як одні односельці наквасили капусти і пожертвували для доброї справи, а інші купували м'ясо і допитувалися, якими шматками має бути порізано – великими чи не дуже, як у місцевій пекарні закуповують випічку, а власниця ще додає булочок від себе без грошей.

«Шофер один возить постійно допомогу на фронт, він наш, з нашої громади, і сам був в АТО раніше, – розповідає пані Степанія, яка має і чималі організаторські здібності, і почуття відповідальності, адже понад два десятиліття є депутаткою сільради. – Возить у Запорізьку, Херсонську область, на передову. Цього разу ми тушили капусту з м'ясом, смажили котлети, солодощі пекли, тістечка домашні. Навіть цибулі дві сітки передали, цього теж хлопцям треба».

Ідея разом готувати виникла, звісно, не на порожньому місці. Сама пані Степанія майже чверть століття куховарила на весіллях та інших родинних подіях, на які її запрошували. Тепер уже, хоч і здоров'я не те, в гурті цілком справляється. Тож щедро ділиться з односельцями своїми кулінарними талантами.

Храм на честь Св. Апостола Івана Богослова, зведений православною громадою, відносно молодий, йому лише років 30. Майже 5 років тому громада вирішила вийти з підпорядкування московського патріархату.

Роки чотири тому задумалися про те, щоб допомагати односельцям під час поховання рідних: замість додаткових витрат на поминки в закладах громадського харчування, влаштовувати це меншим коштом. Так при церкві з'явилася трапезна і самоорганізувалася група жінок, які готують пригощання на храмове свято, і поминальні обіди, що обходяться значно дешевше.

Громада села допомагала пожертвами – селяни віддячували «Берестяночці» за коляду у Різдвяні свята. Власними силами облаштували тісненьку кухню: збудували справжню піч, у якій і випікають калачі, і готують страви на велику кількість людей.

Тут готують і для односельців, і для фронту. У колектив чудово влилася переселенка із Запорізької області, у себе на батьківщині вона очолювала громаду, тож чудово знає, яким важливим є згуртування і єдність. Працює на кухні разом з усіма.

Поруч, власне, трапезна: простора, з довгими столами, з тарілками-ложками-виделками-склянками. Тут годують – і на поминках, і коли був великий наплив переселенців, тут же планують годувати і інших потребуючих – стареньких, немічних, самотніх, а також ВПО, які живуть в умовах, де немає можливості самостійно готувати. Окрім їжі, це ще й місце, де можна поспілкуватися, розвіяти самотність, відчути підтримку і небайдужість інших.

Окрім місцевих потребуючих, громада поповнилася понад сотнею вимушених переселенців, яким допомога – від гарячої їжі і до моральної підтримки та доброго слова. За грантові кошти оновили кухонне обладнання, інвентар і продожують годувати людей у потребі.

Зворотній зв'язок від учасників проєкту «Соціальна трапезна»

- «Побажання працювати і надалі з громадами та громадськими організаціями, оголошувати нові проєкти»

Історія 23. Музика яка нас об'єднує

Місцева організація: Карітас Коломия

Організація, що реалізовувала грант: Громадська організація «Наш Креатив»

Проєкт: «Музика яка нас об'єднує»

Область: Івано-Франківська

Громада: Тлумацька міська територіальна громада

Мета проєкту: *об'єднання населення з метою полегшення адаптації внутрішньо переміщених осіб, інтеграція та об'єднання ВПО шляхом соціальної згуртованості населення, збільшення кількості естетичних послуг мешканцям громади, їх якості та доступності. Створення творчого середовища, яке сприятиме розвитку можливостей мешканців громади, в тому числі ВПО, задоволенню їх інтелектуальних, емоційних і соціальних потреб.*

Під час написання історії працівники БФ «Карітас Коломия» поспілкувались з Зоряною Цимбалістою та Василем Гузієм.

Громадську організацію «Наш Креатив» створили в серпні 2021 року. За час своєї діяльності вона реалізувала низку соціальних проєктів. Упродовж 2022 та 2023 років у партнерстві з українськими та закордонними організаціями ГО «Наш креатив» активно допомагала безперебійним матеріальним забезпеченням внутрішньо переміщеним особам у Тлумацькій громаді.

«Музика, яка нас об'єднує» – це творчий проєкт, який, на думку його керівниці Зоряни Цимбалісти, дуже важливий, адже люди травмовані, живуть у час війни і потребують відволіктися та перезавантажитися.

Тлумацька дитяча музична школа вже давала концерти в громаді і такі заходи мали велику популярність, однак матеріально-технічна база ще з 70-80 років не оновлювалася, а акустичної системи не було взагалі, тож виникла ідея оновити музичні інструменти та обладнання для школи. Ідея проєкту в тому, щоб згуртовувати людей музикою. За грантові кошти вдалося придбати мобільне фортепіанно, а завдяки співфінансуванню міської ради, закупити акустичну систему.

Це допомагає ще більше популяризувати українську культуру та знайомити з музичними і пісенними традиціями мешканців громади та її гостей. Виїзні концерти, на думку команди, не тільки сприяють згуртуванню внутрішньо переміщених осіб, а й перезавантаженню місцевих мешканців. Водночас виїзні концерти – це стимул для дітей, адже вони показують свою роботу, творчість, це велике натхнення для них.

Проєкт «Музика, яка нас об'єднує» створює умови для естетичного виховання дітей та їх реалізації. 30 серпня організували поїздку з концертом у Будинок Милосердя імені Блаженного Миколая Чарнецького, вихованці музичної школи настільки загорілися заходом для літніх людей, що довелося їхати двома автобусами.

Звучали чудові літературні твори, музика наживо і пісні у виконанні дітей та їхніх керівників. Такий захід дав змогу бенефіціарам Карітасу відпочити від рутини та буденних проблем, набратися нових вражень та отримати натхнення для нових справ. Діти подарували свято живої музики людям, які у такий нелегкий час цього потребують.

3 вересня педагогічний колектив та вихованці Тлумацької дитячої музичної школи організували благодійний концерт «З музикою і піснею – до Перемоги!» в Тлумацькому міському парку імені Романа Круховського. Лунали мелодії фортепіано, бандури, саксофону, баритону, труби, кларнету, скрипки, гітари та баяну. Електронне фортепіано, придбане в рамках проєкту, час до часу приноситимуть на вулиці Тлумача, і на ньому гратимуть не тільки вихованці музичної школи, а й всі охочі.

За словами Зоряни Цимбалісти, музика допомагає подолати депресію, відпочити, йти далі в житті і творити добро, боротися, допомагати та перемагати.

Історія 24. «Розмовний клуб – територія безбар'єрності, взаєморозуміння, толерантності»

- Місцева організація: Карітас Одеса
- Організація, що реалізовувала грант: Громадська організація «Соціальні ініціативи громади»
- Проєкт: «Розмовний клуб – територія безбар'єрності, взаєморозуміння, толерантності»
- Область: Одеська
- Громада: Піщанська сільська територіальна громада

Мета проєкту: *Соціальна: створення майданчика для безбар'єрного спілкування ВПО та місцевих мешканців громади; адаптація внутрішньо переміщених осіб до нового життєвого середовища; інтеграція ВПО в громаду. Освітня: підвищення рівня володіння українською мовою, удосконалення практичних навичок її використання в щоденному житті.*

Під час написання історії працівники БФ «Карітас Одеса УГКЦ» поспілкувались з волонтеркою ГО «Соціальні ініціативи громади» Тамарою Музичук.

Проєкт «Розмовний клуб – територія безбар'єрності, взаєморозуміння, толерантності» – це майданчик для безбар'єрного спілкування внутрішньо переміщених осіб та місцевих мешканців громади; адаптації внутрішньо переміщених осіб до нового життєвого середовища; інтеграції ВПО в громаду; підвищення рівня володіння українською мовою, удосконалення практичних навичок її використання в щоденному житті.

Коли розпочалося повномасштабне вторгнення росії в Україну, то звичайно, що велика хвиля внутрішніх переселенців докотилася й до Піщанської громади.

Офіційно було зареєстровано 445 ВПО і, звичайно, як перед місцевою владою, так і перед громадянським суспільством постало питання адаптації ВПО до нових умов, в яких вони опинилися. Організація намагалася відшукати теми, за допомогою яких можна об'єднати ВПО і місцевих мешканців на основі спільних цінностей. Такою цінністю стала українська мова, і відтак намагалися реалізувати ініціативу, яка покликана не лише поглибити знання ВПО української мови, удосконалити практичні навички її викори-

стання в щоденному житті, а й створити такий майданчик для безбар'єрного спілкування, де і ВПО, і місцеві мешканці будуть не лише спілкуватися, а й реалізовувати на цьому майданчику якісь інші спільні ініціативи.

На сьогоднішній день у Піщаній відбулися 4 заходи. Заплановані заняття в розмовному клубі проводилися професійним вчителем української мови та практичним психологом для ВПО й місцевих мешканців. Тематика цих занять відповідає ідеї проєкту: «Вітаємось українською!», «Україна в різноманітті», «Час рікою пливе. Особливості часових визначень українською», «Українська пісня – душа народу». Тренінги психологів також відповідають спрямованості проєкту: «Техніка подолання стресу», «Базові навички безконфліктного спілкування», «Навички взаємодії в команді», «Техніка позитивного мислення».

«Ми хотіли показати, що говорити українською – це легко, красиво, можливо, а головне потрібно».

В рамках проєкту створили матеріально-технічну базу, придбали проектор, мультимедійну дошку, закупили канцтовари, офісний стіл, меблі; для зони психологічного розвантаження створено куточок і закуплено спеціальні пуфи, де саме працює тренер-психолог .

Від початку проєкту тісна співпраця була з Піщанською сільською радою, з якою 20 червня 2023 року підписали меморандум про співпрацю. І саме в цьому меморандумі про співпрацю і партнерство передбачили, що допомога від сільської ради буде саме в забезпеченні приміщенням, яке є комунальною власністю Піщанської сільської ради. Таким чином використовували приміщення Піщанського сільського клубу.

Бенефіціари, які мали отримати користь від проєкту, – це ВПО, місцеві мешканці громади – 40 осіб, які взяли участь у ньому, а також непрямі бенефіціари – представники органів місцевої влади, не менше 10 осіб. Кожен із них отримав користь від реалізації цього проєкту. Отже, ВПО отримали вперше таку платформу, на якій вони могли зустрітися із місцевими мешканцями і познайомитися з ними. Велика кількість ВПО зізналися, що вперше стали говорити українською мовою саме після занять у роз-

мовному клубі. Психолог допоміг їм певним чином подолати перешкоди до використання української мови в щоденному житті і не боятися насмішок чи нерозуміння. Також психолог допоміг опанувати певні навички, як безконфліктно співіснувати в життєвому просторі і яким чином використати українську мову і володіння нею для розвитку власного потенціалу.

Місцеві мешканці виробили навички діалогу з новими членами громади, удосконалили власний рівень володіння рідною мовою: тренер працював над викоріненням русизмів, правильною вимовою. Звичайно, зроблено перший крок для подолання психологічного бар'єру "свій-чужий", який певною мірою був наявний у громаді.

Участь у проєкті все населення громади не брало, але покращення психологічного клімату, нехай навіть на рівні учасників, це вже великий плюс для посилення соціальної згуртованості в громаді. Зі слів Тамари, проєкт ***«Розмовний клуб – територія безбар'єрності, взаєморозуміння, толерантності»*** взагалі започатковувався як довготривалий. Планується протягом 2023/2024 років провести 20 різнотематичних заходів як для учасників розмовного клубу ВПО, місцевого населення і сприяти їх соціальній інтеграції, соціальній згуртованості і взаємопорозумінню. Окрім того, ***створена в рамках гранту матеріально-технічна база дозволить реалізовувати й інші проєкти.*** Члени ГО і волонтери зійшлися на одному – потрібно об'єднувати людей на всьому, що є українським. У вересні стартував тиждень українського кіно, де організовано тематичний кінозал, у рамках якого для ВПО і місцевих мешканців продемонстровано ряд українських фільмів.

Під час опитувань учасники заходів проєкту «Розмовний клуб – територія безбарє'єрності, взаєморозуміння, толерантності» оцінили їх наступним чином:

- 76% опитаних оцінили захід як «цілком корисний», а 24% як «скоріше корисний».
- Учасники відмітили актуальність тематик заходів особисто для себе та зручність проведення івенту;
- 96% респондентів відмітили, що завдяки заходам проєкту розширили коло свого спілкування; 91% посилили взаємодію з іншими членами громади.
- Учасники зазначили, що їм було б цікаво відвідати заходи, спрямовані на вивчення історії України та культурні особливості країни, творчі майстер-класи, спільні івенти для батьків та дітей. Окремо респонденти висловили побажання по збільшенню кількості заходів, спрямованих на адаптацію ВПО у громаді та налагодження комунікації з місцевими.

Історія 25. «Арт-фестиваль «Громада в мініатюрі»

Місцева організація: Карітас Волинь

Організація, що реалізовувала грант: Громадська організація «Думай і дій для України»

Проєкт: «Арт-фестиваль «Громада в мініатюрі»

Область: Волинська

Громада: Боратинська територіальна громада

Мета проєкту: *Сприяння соціальній згуртованості у Боратинській громаді шляхом реалізації духовного та творчого потенціалу місцевих мешканців та ВПО, підвищення рівня залученості до життя громади, формування відчуття приналежності до єдиної спільноти, яка поділяє відповідальність за розвиток території і дбає про захищеність та рівні можливості для всіх категорій населення.*

Під час написання історії працівники БФ «Карітас Волинь поспілкувались з Начальником відділу соціально-економічного розвитку Боратинської сільської ради та ГО «Думай і дій для України» Ольгою Цуз.

Щоб познайомити людей з місцевою громадою, організація робить різні кроки. Власне так і виникла ідея зробити мистецький захід, а саме виставку арт об'єктів – інсталяцій, виготовивши мініатюри історичних, культурних, природних пам'яток в центрі.

Громадська організація «Думай і дій для України» створена під час війни, до складу якої входять молоді активісти, люди, які реалізовуються в різні активностях, кожен у своїй сфері. Власне, вирішили об'єднати зусилля і працювати разом. Основним напрямком організації є підтримка і розвиток молоді, разом з тим орієнтуються на різні сфери, важливим напрямком є підтримка внутрішньо переміщених осіб, які проживають у громаді.

Вдалося дослідити, що потрібно людям, щоб вони хотіли і виявилось, що їхнє бажання – це культурно-мистецький захід для знайомства і обміну досвідом.

Захід був покликаний об'єднати, згуртувати громаду, забезпечити діалог та взаємодію

представників різних соціальних груп громади орієнтований на місцевих жителів і ВПО, які мешкають у даній громаді і яких є 600 людей, з яких частина діти. Відбулась виставка локацій різних сіл, люди подивилися, які є різні визначні місця, віртуально побували у всіх куточках громади. На фестивалі були представлені різні локації: мистецькі майстер-класи, різні фотозони, активності для дітей і дорослих.

Підвищився рівень поінформованості ВПО про Боратинську громаду – населені пункти, історико-культурні та природні пам'ятки, налагодились соціальні зв'язки.

Матеріальні ресурси і організаційні були направлені на захід і на згуртування громади. Виготовили інсталяції, був облаштований простір для організації заходу і далі простір слугуватиме майданчиком для реалізації наступних ініціатив. Також був закладений такий компонент як інформування, тому що не всі ще добре знали громаду, куди можна звертатися, зроблено було брошури, які роздавали на фестивалі.

Під час реалізації проєкту команда залучала місцевих митців, внутрішньо переміщених осіб, які також є майстрами своєї справи, різних фахівців. Подію відвідало дуже багато людей, створивши мистецький майданчик, який об'єднав громаду. Місцевий парк завдяки створеним арт інсталяціям ожив, в ньому проводять екскурсії і уроки просто неба.

На заході було більше 1500 осіб. Досвід показав, що більш ефективна є неформальна обстановка і вона дійсно об'єднує людей. В атмосфері культури і мистецтва люди відкриваються, діляться, знайомляться, співають. Захід допоміг побачити людей, їхній потенціал, познайомитись з ВПО, які хочуть впроваджувати свої ініціативи в громаду. У планах нові проєкти написані ВПО і підтримані ГО, які будуть орієнтовані на кілька вікових категорій, майданчики, де люди могли б комунікувати різного соціального статусу, різних поколінь, різного віку.

Історія 26. «Сто картин жінок справжніх Героїв»

Місцева організація: Карітас Київ

Організація, що реалізовувала грант: Громадська організація «Радослава»

Проєкт: Сто картин жінок справжніх Героїв

Область: Київська

Громада: Київ

Мета проєкту: *надати психологічну підтримку жінкам, які втратили своїх чоловіків на війні, сприяти їх соціальній згуртованості*

Під час написання історії працівники БФ «Карітас Київ» поспілкувались з Ольгою Миколаївною Дроздовою, керівником проєкту «100 картин жінок загиблих Героїв»

Організаторка проєкту пані Ольга вимушено залишила свій дім і переїхала до Києва з м. Запоріжжя, коли почалося повномасштабне вторгнення росії. У рідному місті 2020 року створила ГО «Радослава», яка опікується жінками та дітьми. Працювала понад 14 років на керівних посадах в Департаменті соціального захисту населення Запорізької ОДА, має практичні знання чинного законодавства з питань соціального захисту населення, досвід керування понад 10 соціальними проєктами, які реалізовувалися за кошти обласного бюджету. Зараз викладає у Запорізькому регіональному центрі підвищення кваліфікації державних службовців, а також є членкинею Ради ВПО при Київській міській державній адміністрації та заступницею голови Ради ВПО при Оболонській районній у м. Києві державній адміністрації; заступницею голови Ради ВПО при Вишгородській РДА та залученою експерткою Ради ВПО при Київській ОДА.

У м. Вишгороді та м. Києві п. Ольга реалізує такі заходи: консультування жінок, які постраждали від війни, зокрема ВПО, щодо отримання гуманітарної допомоги, працевлаштування, надання соціальних послуг і механізму отримання відповідних виплат; проєкт «100 картин дружин загиблих Героїв» з художником Олегом Юровим для жінок, які втратили чоловіків на війні; у співпраці з Reborn – консультування гро-

мадських організацій на тему «Актуальні питання з організації оздоровлення та відпочинку дітей», залучення гуманітарної допомоги з Угорщини (пляшечки для новонароджених фірми Avent і медикаменти) до лікарень, які розташовані у м. Києві та м. Вишгороді тощо.

Автор проєкту «100 картин дружин загиблих Героїв» художник Олег Юров організував 9 виставок, зокрема міжнародних, у США, Німеччині, понад 1000 майстер-класів у всьому світі. Спільно з БФ «Маємо жити» 28.11.2023-07.12.2023 організовали виставку картин дружин загиблих героїв в арт галереї «Д12». Для створення представлених на виставці картин художник провів низку майстер-класів жінкам, щоб вони змогли створили найкрасивіші картини, відбивши власні історії кохання. Ідея проєкту з'явилася ще в лютому 2023 р., коли до пана Олега звернулися дружини загиблих героїв з проханням допомогти влаштувати майстер-клас з живопису. Після першого майстер-класу Олег зрозумів, що хоче постійно допомагати цим жінкам.

Оксана Боркун і Салютіна Юлія створили спільноту дружин загиблих героїв БФ «Маємо жити» і згуртували навколо себе дружин загиблих героїв, які згодом виявили бажання взяти участь у проєкті, хоча більшість із них до цього жодного разу не тримали пензля в руках.

Цей проєкт має позитивний вплив не лише на жінок-учасниць, а також для всієї громади і навіть загалом для України. Жінки через мистецтво виражають свої почуття, спогади, кохання, знімають напруження. Картини, які вони малюють залишаються з ними, це пам'ять про коханого чоловіка. Жінки гуртуються в такий спосіб, хоч їх об'єднує, і травма (втрата коханого чоловіка), але вони не ізолюються, не залишаються самі зі своїм горем, а допомагають одна одній витримати цей біль і рухатися далі. Історії кохання, зображені на полотнах, привертають увагу громадськості та міжнародної спільноти до наслідків війни в Україні, мотивують підтримувати жінок, які втратили чоловіків на війні.

Організатори планують і далі організовувати майстер-класи з живопису та гончарства, розширивши проєкт на всі регіони України (12 місяців – 12 областей), надрукувати книгу «Історії дружин загиблих Героїв» для привернення уваги міжнародної спільноти до наслідків війни в Україні.

Зворотній зв'язок від учасників проєкту «Сто картин жінок справжніх Героїв»

- «В цьому проєкті зроблено все для повної релаксації і задоволення!»;
- «Все чудово. Безмежно вдячна за можливість передати свої відчуття без жодних

слів, а за допомогою фарб та кольорів»;

- «Здивувалася що вмію малювати, цілий день на позитиві. Дуже, дуже класно. Усім за ідею дуже дякую. Ви робите велику справу. Дякую що не залишаєте таких як я наодинці зі своїм горем»;
- «Щоб були ще такі зустрічі з дівчатами»;
- «Все на дуже Професійному рівні, художник від Бога, повага, гідність, турбота, уважність, чутливість, терпіння до нас дружин Загиблих Героїв. В руках жодного разу пензля в руках не тримавши, через біль втрати намагаємось з чорних кольорів перейти до біль менш пастельних кольорів»;
- «Все було неймовірно, нічого заміняти не треба»;
- «Все чудово організовано! Дякую. Я в захваті від організації, від Олега. Підхід просто супер. Малюючи, ти виражаєш свої емоції»;
- «Неймовірні вражання. Дуже вдячна Олегу Юрову за можливість доторкнутися до краси, відчути себе сильнішою»;
- «Хотілося, щоб такі проєкти були масштабовані країною, а не обмежувалися тільки Києвом»;
- «Я в захваті, дуже вдячна за можливість викласти свої емоції на холст та розповісти про свого коханого»;
- «Додала б можливість відвідання майстер-класу в обласних центрах»;
- «Лишень мати можливість провести подібні майстер-класи для якомога більшої кількості учасниць»;
- «Проєкт створений на високому рівні! Організаторам респект!» Я вражена тим, наскільки я змогла викласти стан своєї душі на полотно! Наш художник, ще той психолог, йому дякуємо за такий сеанс відновлення!»;
- «Якби можна було ще організувати такі майстер-класи для дітей різних вікових категорій. В мене донька 14 років, яка теж хотіла б такий майстер-клас».

Історія 27. «Соціальна згуртованість у Волочиській громаді. Запобігання та вирішення конфліктів»

- Місцева організація: Карітас Хмельницький
- Організація, що реалізовувала грант: Громадська організація «Фундація КАЛИНА»
- Проєкт: «Соціальна згуртованість у Волочиській громаді. Запобігання та вирішення конфліктів»
- Область: Хмельницька
- Громада: Волочиська територіальна громада

Мета проєкту: *Зблизити та згуртувати різні соціальні групи у громаді шляхом психологічної стабілізації ВПО та місцевих мешканців. Мета досягається завдяки створенню простору і проведення серії психологічних тренінгів і занять з арт-терапії для внутрішньо переміщених осіб та місцевих мешканців.*

Під час написання історії працівники БФ «Карітас Хмельницький» поспілкувались з головою правління ГО «Фундація КАЛИНА» Інною Гуменюк.

З початком повномасштабного вторгнення Громадська організація «ФУНДАЦІЯ КАЛИНА» не могли просто сидіти вдома та вже 25 лютого 2022 року створили свою невеличку команду. Перші тижні активно гуртувалися, організували плетіння маскувальних сіток, шукали житло для ВПО, оголошували збори продуктів та товарів першої необхідності для людей, які тікали від війни та евакуювалися у Волочиську громаду.

У квітні 2022 року офіційно зареєстрували ГО «Фундація КАЛИНА». І це була певна відповідь на виклики важкого воєнного часу в нашій країні. Місія ГО – допомагати тим, хто найбільше потребує захисту і підтримки: жінкам і дівчатам, дітям, людям похилого віку, людям з обмеженими можливостями, дітям-сиротам. Вже більше року організація реалізовує різні ініціативи, а саме: гуманітарну та психологічну допомогу як для місцевого населення, так і для ВПО.

За період існування ГО брали участь у

- реалізації проєкту «Підтримка жінок та дівчат сільської місцевості, постраждалих

внаслідок конфлікту » у жовтні 2022 року. До проєкту були залучені жінки-волонтерки з чотирьох громад області, цільова аудиторія для жінок сільської місцевості, в тому числі ВПО. Було проведено ряд тренінгів «Власна справа » на території Хмельницької області.

- проєкті підтримки жінок з родин ВПО «Адвокаційна підтримка ВПО у західних областях України », з жовтня 2022 року до травня 2023 року.

Зазвичай діяльність організації відбувається на волонтерських засадах і за підтримки місцевих підприємців.

По отриманні гранту у м. Волочиськ реалізовано низку психологічних тренінгів для дорослих і дітей (як місцевих, так і ВПО) за тематикою подолання конфліктів серед населення. Дана ініціатива виникла у зв'язку з вимушеним переселенням багатьох родин до Волочиської громади та природнім підвищенням рівня тривожності і стресу серед місцевого населення й ВПО.

Внаслідок тривалого спільного проживання у громаді, будучи під впливом емоцій та загального напруження, люди здатні більш агресивно реагувати тим самим провокуючи виникнення конфліктних ситуацій. Адже через непорозуміння та незнання правил поведінки у конфліктних ситуаціях ми отримуємо незворотні наслідки, які руйнують відносини як в сім'ї, так і з незнайомими людьми. Відповідно через це рівень згуртованості і взаєморозуміння у громаді знижується.

Задля того, щоб покращити довіру, навички ведення діалогу, зміцнити зв'язки між групами, представники ГО «Фундація КАЛИНА» розробили проєкт **«Соціальна згуртованість у Волочиській громаді**. Запобігання та вирішення конфліктів»: створення простору і подальшого проведення серії психологічних тренінгів і занять із арт-терапії для внутрішньо переміщених осіб та місцевих мешканців.

Для моніторингу потреб у психологічних тренінгах тісно співпрацювали з Радою ВПО при міській раді (представники нашої організації входять до цієї ради) та релігійною спільнотою УГКЦ у громаді. Усі тренінги проведено в приміщенні «ІНВОЛ центр », яке надано на безоплатній основі, завдяки партнерству з БО «ОСВІТНЯ ФУНДАЦІЯ Аліни Коваль». Також, протягом проєкту в більшості співпрацювали з місцевими підприємцями, які мають гарні відгуки і перевірену репутацію.

Реалізація даного проєкту має позитивний вплив, особливо серед дітей, так як у громаді не часто відбуваються подібні заняття для діток. А приємним бонусом для організаторів одразу після тренінгу був позитивний фідбек від батьків.

Реакція людей на проєкт в більшості з самого початку була позитивною. Оскільки рівень тривожності та агресивності виріс за попередній рік, і не всі люди та діти вміють

себе опанувати та правильно поводитися під час суперечок. Наразі у громаді немає відкритого простору для спілкування та проведення подібних заходів. Насамперед, організовані тренінги не лише позитивно впливали на загальний стан учасників, а й для усіх дали можливість знайти нових друзів та однодумців.

Для учасників тренінгу сформовано знання про поняття «конфлікт», розібралися, які наслідки конфліктних ситуацій бувають, усвідомлено поведінку в конфлікті, та як можна контролювати свої емоції, а також розглянуто різницю маніпуляції та переконання, і відпрацьовано свої навички на практичних вправах.

З огляду на відгуки, можна підсумувати, що у рамках реалізації проєкту вдалось:

- проінформувати учасників про суть конфлікту і причини його виникнення;
- допомогти людям виробити правильну лінію поведінки для запобігання конфлікту;
- розвивати комунікативні навички, формувати терпимість, толерантність у ставленні до людей;
- визнавати права особистості на самостійність і незалежність.

Найближчим часом планується організувати тематичні перегляди фільмів з подальшим обговоренням.

У планах низка просвітніх інформаційних проєктів для дітей та дорослих Волочиської громади. Організація тематичних фотовиставок (можливо виїзних по Хмельницькій області). На перспективу, планують проводити психологічні тренінги та арт-терапію для дорослих і дітей.

Учасники проєкту «Соціальна згуртованість у Волочиській громаді. Запобігання та вирішення конфліктів» пройшли анкетування, результати якого коротко можна представити наступним чином:

- 97% відмітили, що захід був цілком корисним для них. 80% учасників оцінили актуальність заходу як «цілком актуальна», тоді як ще 20% обрали варіант відповіді «скоріше актуальна».
- 87% респондентів відмітили, що завдяки заходам проєкту розширили коло свого спілкування та посилили взаємодію з іншими членами громади.
- Серед заходів, що цікавлять респондентів у майбутньому: тренінги з психологічної тематики, творчі майстер-класи. Більше половини учасників опитування зазначили, що з радістю відвідають подібні до попередніх івенти.

Історія 28. «Соціально-гуманітарний проєкт «Цифровий освітній ХАБ «Скороходове 2.0»

- Місцева організація: Карітас Полтава
- Організація, що реалізовувала грант: Відділ освіти, культури, молоді та спорту виконавчого комітету Скороходівської селищної ради
- Проєкт: Соціально-гуманітарний проєкт «Цифровий освітній ХАБ «Скороходове 2.0»
- Область: Полтавська
- Громада: Скороходівська

Мета проєкту: *створення сучасного, відкритого та комфортного простору задля розвитку людського потенціалу громади, де жителі зможуть навчатися цифрової грамотності та розвивати (формувати) навички ефективного та безпечного використання сучасних цифрових технологій в роботі та навчанні, в професійному та особистісному розвитку на базі комунального закладу «Скороходівська селищна бібліотека»*

Під час написання історії працівники БФ «Карітас Полтава» поспілкувались з Сергієм Совиним, виконувачем обов'язків начальника відділу освіти культури молоді та спорту виконавчого комітету Скороходівської селищної ради.

Модернізація бібліотеки:

Над проєктом почала працювати новостворена команда, яка складається з молодих і активних людей, які є працівниками закладів культури, частина з них є працівниками Відділу освіти, культури, молоді та спорту виконавчого комітету Скороходівської селищної ради. «Бібліотека, до якої ми звикли, і звикли наші батьки, дідусі, бабусі, вона зовсім повинна бути на сьогодні не такою. Насамперед, ми повинні відходити від того що це тихе, спокійне місце, це там де мають бути люди, там де має бути гамірно, туди, куди люди можуть прийти і вирішити будь-які питання».

Книга та журнали – не єдине джерело інформації в наш час, її можна почерпнути з інтернету, але головне, робити це правильно, бо її багато і вона різна.

Задача проєкту навчити людей шукати правильну інформацію, яка принесе користь і не нашкодить. Тому виникла ідея створення цифрового освітнього хабу на базі Ско-

роходівської бібліотеки, який насамперед буде допомагати людям формувати, розвивати цифрові навички, медіаграмотність, адже знайдені дані потрібно фільтрувати.

Проєкт спрямований на декілька вікових категорій:

- Молодь та підлітки для якої дуже актуальними будуть медіаграмотність та кібербезпека

«Тому що соціальні мережі стали невід'ємною частиною нашого життя і, будемо реалістами, що багато дуже стається випадків того самого кібербулінгу і всього чого тільки може бути. Тому ми повинні підготувати до цього дітей, ми повинні пояснити їм, що якщо щось трапляється в соціальних мережах то не потрібно це тримати в собі, не потрібно боятися, а потрібно говорити з дорослими, потрібно розповідати, з будь-яких ситуацій можна знайти вихід» - зазначає керівник Сергій Совин

- Люди старшого покоління, які потребують освітніх заходів

«Тому що дуже багато зараз послуг в тій самі Дії, дуже багато послуг, які можна виконати через гаджети, через доступ до мережі інтернет, оплата тих самих комунальних послуг і це все для них є викликом, вони не розуміють що, як робити їм потрібна підтримка»

Команда створила відкритий простір для усіх вікових категорій, де можна зустрітися, обмінятися досвідом, особливо стосовно цифрових навичок. Молодь має змогу відчути себе менторами та допомогти своїм близьким, знайомим старшого віку опанувати ті чи інші знання.

В рамках проєкту організатори повністю модернізували приміщення бібліотеки.

«...тобто ми відійшли від стандартних стелажів, до яких звикли всі у бібліотеці, ми повністю модернізували її.»

Частину ремонту виконали власними силами. І головним осередком, в рамках проєкту, став великий стіл для конференцій, який є головною зоною, за яким кожен мешканець громади почуває себе у центрі подій, тобто гуртує усі разом.

«Ми вирішили сконцентрувати, що вони будуть знаходитися в центрі і головною темою є людиноцентризм, людина для нас – головне, її потрібно розвивати і формувати».

Також в цьому просторі з'явилися крісла для відвідувачів, які хочуть зайнятися самостійною діяльністю, кілька ноутбуків, проектор та екран. При виборі обладнання команда максимально подбала про комфорт.

На початку проєкту було проведено дослідження серед людей старшого віку, молоді та дітей, які були дуже зацікавлені і

дійсно потребували таких змін. На усіх етапах реалізації організаторам ініціативи важливо було дослухатись і враховувати бажання населення стосовно реалізації. Інтерес до цифрового хабу підвищився, коли почалася реалізація, особливо в такі короткі терміни. Проєкт на громаду справив позитивний вплив, для людей такий простір:

- Спілкування сприяє згуртованості громади;
- Освіта, цифрова грамотність;
- Подолання комунікаційних, інформаційних бар'єрів;
- Здобуття важливого для сучасного світу досвіду.

«Частина людей, які були внутрішньо переміщеними, не мали конкретної інформації, не мали конкретної можливості, дізнатися ту чи іншу інформацію, зокрема, я думаю як і в більшості громад, в більшості областей України це були якісь створені чати, але у тих чатах досить часто залишається запитання без відповіді. За допомогою цього простору люди дійсно знають, до кого звертатись, в якому форматі звертатися, зокрема з використанням саме інструментів електронної демократії, продемонструвавши їм їхні можливості, вони стають повноцінною частиною життя нашої територіальної громади»

В рамках проєкту відбувається співпраця з органами місцевого самоврядування, депутатським корпусом та виконавчим комітетом, вони підтримують організацію кошатами для власного внеску, з Обласним молодіжним центром Полтавської обласної ради для проведення навчань. Разом з ними створювали майстер-класи для людей поважного віку. Також з Міністерством цифрової трансформації Полтавської обласної військової адміністрації для проведення циклу тренінгів, які стосуються можливостей застосунку «Дія», і того, як в онлайн форматі користуватися послугами ЦНАП, працівники якого розповідають, як отримати ту чи іншу довідку в короткі терміни та без черг.

Цифровий освітній хаб покликаний насамперед допомагати людям комунікувати, людям різних статусів, вікових груп, влади і мешканців. Такі діалогові лабораторії чи творчі діалоги будуть сприяти більшому взаєморозумінню та згуртованості у громадах.

Завдяки участі в проєкті створили Цифровий Освітній Хаб на базі бібліотеки, що сприяє згуртованості в громаді на базі освітнього простору.

Висновки

- Міні-гранти – дієвий інструмент для активізації груп та організацій для забезпечення потреб та покращення добробуту вразливих мешканців громад.

- Реалізація проєктів через міні-гранти підвищує довіру до громадських організації та самоорганізованих ініціатив в громадах та посилює організаційну спроможність молодих ОГС.
- Підтримуючи молоді організації, самоорганізовані групи, наприклад ВПО для реалізації соціальних проєктів в невеликих містах, селах та віддалених громадах, забезпечуємо локалізацію допомоги та досягнення найбільш потребуючих людей, які не мають змоги отримати допомогу в великих містах.
- Надання міні-грантів має здійснюватися через відкритий конкурс. Важливо проводити навчання з грантрайтингу та інформаційні сесії про конкурс міні-грантів, це підвищує якість проєктних пропозицій.
- Наш досвід показав, що фінальний відбір організацій для грантування має відбуватися вживу в форматі коротких презентацій (пітчингів). Окрім того, що це можливість познайомитися з командою проєкту та реально оцінити їхні можливості, це ще й хороша можливість для нетворкінгу між організаціями, де вони, навіть не отримавши фінансування, можуть обмінятися контактами та спільно творити нові проєкти, охопивши допомогою більшу кількість потребуючих.

- За підсумками реалізації міні-грантів, після 2 місяців спільних заходів, проведених екскурсій, заходів з психологічної стабілізації люди гуртуються і самі надалі вже організовуються на інші спільні зустрічі та взаємодіють. Таким чином проєкти, направлені на соціальну згуртованість, забезпечують сталість і взаємодію, яку сформували люди завдяки заходам грантерів, – це вплив на формування груп/спільнот однодумців, що є важливим як для психосоціальної підтримки громад та формування нових соціальних контактів. Для досягнення цього результату важливо, щоб це були сталі групи, одні і ті ж учасники, що допомагає формувати довіру.
- Маємо два приклади проєктів релігійних організацій, де були створені простори для дітей (дитячий майданчик та кімната безпеки). Хоч ці простори і належать до релігійних організацій, але відкриті для всієї громади, зокрема дуже зацікавлені в них освітні заклади (школи, ліцеї), які вже користуються ними і активно залучають туди дітей. Це також приклад сталості і позитивного впливу діяльності релігійних організацій на життя громади в цілому.
- Після реалізації міні-грантів організації посилюють власну організаційну спроможність щодо реалізації, звітування проєктів, що збільшує шанси більш якісно

писати проєкти та залучати додаткові кошти в громаду для майбутньої відбудови

- Організації започаткували ініціативи, які будуть продовжувати працювати в громадах і після завершення міні-грантів. Таким чином в громадах створюються нові надавачі послуг, які будуть реагувати та забезпечувати потреби вразливих мешканців.

Для нотаток

Для нотаток

caritas.ua